

NEPRIKLAUSOMA LIE TU VA

Nr. 12(884) * MONTREAL, DONELAIČIO 1964 m. KAVO-MARCH 18 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Svyravimai tarp taikos ir karo

- NEI TAIKA, NEI KARAS: AIŠKUMUI TRŪKSTA JAV RYZTINGUMO
- KIPRE MAKARIOS PROVOKACIJA KOL KAS NEPASISEKĖ, NORS TALKINO IR CHRUSČIOVAS
- INDOKINIJO PUSIASALYJE KOMUNISTŲ AGRESIJA NEMAŽEJA
- KOMUNISTINIAME LAGERYJE VYKSTA DIDELIS RŪGIMAS
- JOHNSON TEISINGAI ĮVERTINO DE GAULLE LAIKYSENĄ.

Netikrumas, bet nei karas, nei taika. Grėšė karas, kai Makarios išprovokavo Kipro gyventojų tarpusavęs skerdynes, bet išsikūso Jungtinės Tautoms, karas kol kas išvengtas, nors Maskva Makariui padeda jį kurstyti.

Aiškumas būtų, jeigu JAV politika būtų ryžtingesnė, bet

JAV NERYZTINGUMAS ŽLUGDO GALIMYBĘ LAIMĖTI TAIKĄ

O laimėti, daug laimėti, būtų lengva. Šią padėtį vis daugiau padeda suprasti ir JAV politikai, kurie realiai ir sveikai politikos reikšinius vertina. Pirmoje eilėje tas liečia Kubą ir Indokinijos pusiasalį, kur ypač vystomi įvykiai.

J. Amerikos V-bių aiškesni ir ypač ryžtingesni žygiai čia būtų lemiamos reikšmės.

JAV, kurioms priklausau, daug galečių, padaryti, imdamosios ryžtingesnių žygių.

Pavojus taikai eina iš komunistų dominuojamų kraštų. Atvirai agresiją vykdo Kinijos komunistai, ir Kinijos satelinės marionetės. Tuo tarpu J. A. V. tokio atviro nusistatymo neturi.

Johnsonas, JAV prezidentas, tiesa, paskutiniame pasikalbėjime su spaudos atstovais pasisakė, kad

JAV PADĖS VIETNA ISLAIKYTI

Jau yra buvę, tačiau komunistai agresiją tęsia ir niekas jiems veiksmingai nepasipriešina. Kuba šioje pat įvykių eilėje, bet čia padėtis dar liudnes. Išaiškinta, kad Kuba gabeną į Venezuelą ginklus ir žmones daryti perversmų, ir pats Kastro apie tai atvirai pasisakė, o tačiau išskyrus pačią Venezuelą, niekas neesiėmė prieš Kubą rimtesnių veiksmų. Kai dabar tie žygiai būtų lengvi ir efektingi, tai tartum laukiama, kada reiks labai rimtai kovoti ir rimtai aukotis.

Komunistinis lageris pakrikęs.

KOMUNISTAI NE TIKTAI SUSIKĖ, BET IR TARPU- SAVYJE PEŠASI

Ir tai ne šiaip sau, kaip anksčiau buvo kalbama, bet skilimas rimtas ir kova vyksta. Tat Vakarams auksinė proga komunistus nuraminti. Deja, Vakarami nemoka pasinaudoti.

Maskva palaipsniui netenka savo satelitų: Po Albanijos dabar jau ir Rumunija traukiasi nuo Maskvos ir meza ryšius su Kinijos komunistais, pas kuriuos vieši jų delegacija. Greičiausia — Kinija rumunams tikrai pereinamasis etapas pasitraukiant į Vakarus.

Švedijos gi komunistai, suabejoję Lenino „doktrina“ ISSUKA Į EVOLUCIJOS KELIUS, GRINDŽIAMUS DEMOKRATINIAIS PRINCIPAIS

ir visiškai atsisako revoliucinių, perversmo ir karo, priemonių.

Prancūzijos komunistai kryžkelėje, nes de Gaulle pripažino Kinijos komunistus, Prancūzijos komunistai turi arba bėgti nuo Maskvos į Pekiną, arba vaidinti dviveidę politiką, ypač, kad Italijos komunistai tebesilaiko Maskvos.

Apie de Gaulle Johnsonas vis dėlto pasisakė aiškiai:

KINIJOS KOMUNISTŲ PRIPAZINIMAS NENAUDINGAS NEI PRANCUZI- JAI, NEI ŽMONIJAI.

Prancūzija geriau padarytų bendradarbiaudama su JAV. Tas, žinoma, de Gaulliui nepatiks, bet svarbu buvo pasakyti atvirą tiesos žodį, nes to reikalauja viešoji moralė, be kurios rimtas politinis darbas neįmanomas.

RUBY NUTEISTAS I ELEKTROS KEDĖ

Jo byla dar, kaip atrado, neatidengė visų paslapčių, o ypač pačios svarbiausios: ar tai buvo samokslas?

Bylos eigoje išaiškėjo, kad prieš 3 d. prieš tragišką įvykį, Ruby restorane buvo 3 asmenų pasitarimas, dalyvaujan Kenedy žudikui.

Maskviniai komunistai jau dinasi, ar nebus išaiškinta, kad tai jų iniciatyvos pasekmė. Ir Tilvytis dėl to susierzinęs „Tiesoje“ spjaudosi...

KITOS NAUJIENOS

— Rusija numušė ant JAV lėktuvą su 3 lakūnais. Taip Maskva atsilgina JAV už draugingumą.

— Kipre taiką palaikys 7000 JTO karių, kurių 1000 sudarys Kanados dalinys, jau pasiūstas į Kiprą.

— Su Panama JAV susitarė atnaujinti diplomatinius santykius.

— Anglijos karalienė Elzbieta pagimdė 3 sūnų.

— Maskva paskutiniu laiku žiauriai puolę V. Vokietiją ir Izraelį. Vokietijai Nikita pranašauja antrą Hitlerį... Mat pats Nikita aiškiai užėmė Stalino kulto sostą.

— Vežėjų unijos JAV lyderis Hoffa nuteistas 8 metų kalėti ir 10,000 dol. bauda už bandymą papirkti priekiusius teisėjus.

— Makarios padėjo Chrūsčioviui už intervenciją Kipro klausimu.

— Vatikane vyksta pasitarimai dėl suvažiavimo tęsimo dienotvarkės, nes klausimų dar esą daug.

KINO ARTISTAI TAYLOR IR BURTON

susituokė Montrealyje unitarijonių bažnyčioje: E. Taylor 5 kartą ir Burton 2 kartą. Burton Toronte dabar vaidina Hamletą.

PERSITVARKYS CANADAI

Lėktuvų fabrikai Canadair turi du skyrius — vieną Montrealyje ir kitą Winnipege.

Imonių tyrinėtojai nustatė, kad tas kompanijai nenaudinga ir nutarė Winnipego skyrių perkelti į Montrealį, kas kompanijai sutaupyti daugiau kaip 40 milijonų dolerių. Planas žadamas gyvendinti nuo 1966 metų.

KAS NAUJA KANADOJE

NEDARBO FONDAS KELIA SUSIRŪPINIMĄ,

kuris, atidarant federalinį parlamentą, buvo paminėtas ir sosto kalboje.

Nedarbo fondas reiškiantis žymiam nedarbui, greit senka. Jis tada tenka vyriausybei papildyti iš valstybės iždo. Tas didina vyriausybės išlaidas, kurios ir be to didelės.

Nedarbo fondui išstudijuoti yra sudaryta komisija su E. C. Gill priėmimo. Patyrinėjus klausimą, p. Gill pareiškė, kad šis fondas galėtų būti pagalbos nedarbo atveju fondas, bet ne pastovių algų išmokėjimo fondas. Bet kaip su daryti tokį pajėgų fondą, kuris nedarbo atveju patarnautų nedarbo klausimui išspręsti, dar niekas nepasakė.

KURIAMAS NAUJAS UNIVERSITETO TIPAS

Vankuverio priemiestyje statomas universitetas, kuriame mokslas tęsis ištisus metus. Vieton dviejų semestrų per metus bus trys semestrai ir vieton 4 metų, kaip dabar kad yra, universitetas galima bus baigti per dvejus su puse metų.

KANADOJE KYLA INVESTAVIMAI

Prekybos ministeris M. Sharp pranešė, kad investavimai Kanadoje 1964 m. pakyla 8 %, kas sudarys apie 10 milijardų investavimų kapitalą.

— Kanada Kinijos komunistams pardavė 16,300,000 bušelių miežių už 18,500,000 dolerių.

— Sv. Lauryno upeį Kanada stato ledlaužį 285 pėdų ilgio už 9,240,000 dol. Jis bus baigtas statyti 1967 metais, Kanados federacijos sukurtiems.

— Lėktuvų bendrovė Trans Canada Air lines pervardinama į Air Canada, kad angliai ir prancūzškai būtų tas pat vardas.

Anapus geležinės

NAUJA BYLA KLAIPĖDOJE

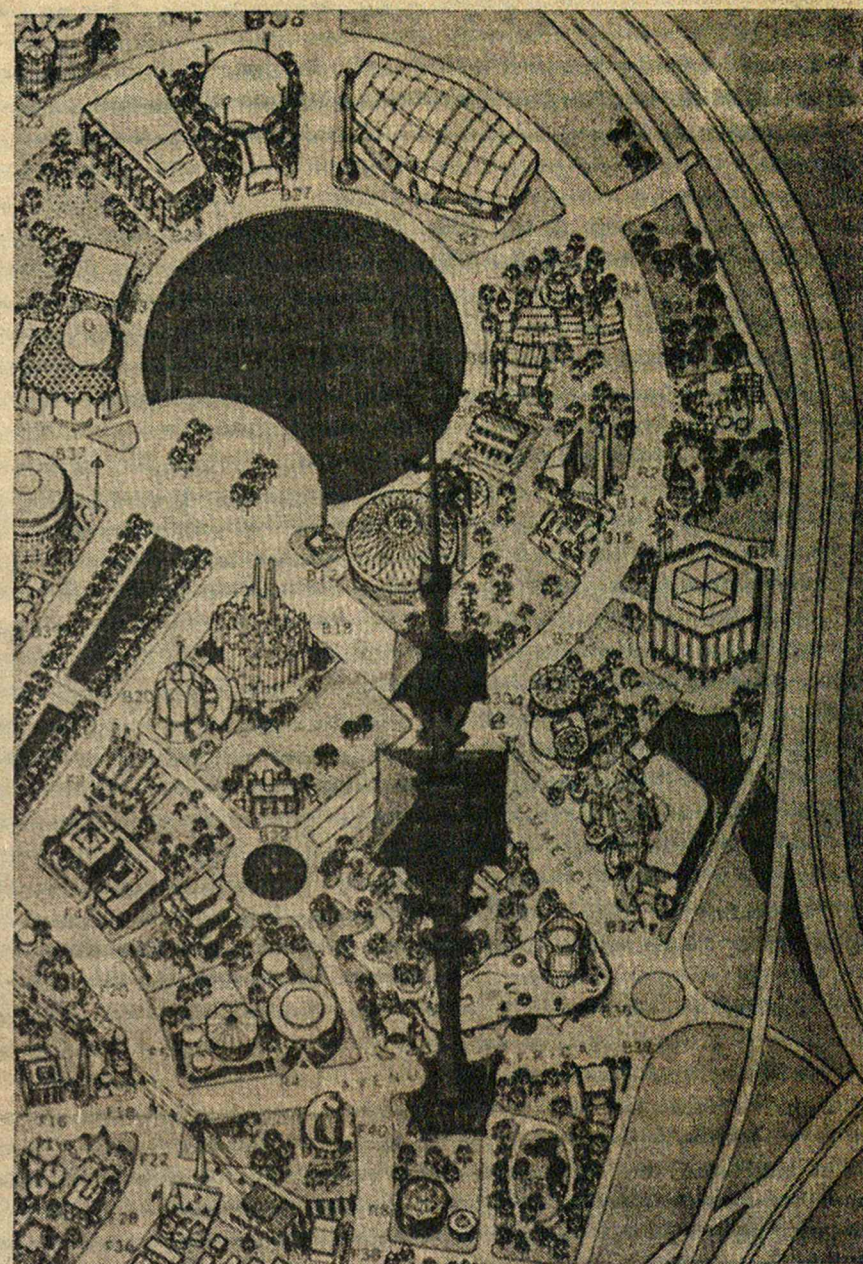
muštinių padarytas dideliu mušeika)...

— Lietuvoje mirė prof. Tašas Petkevičius Sibire kalintasis 8 metus, „garsioje“ Vorkutoje. T. Petkevičius buvo ilgametis Lietuvos užs. r. minis terijos juriskonsultas ir tarptautinės teisės prof. Vytauto Did. universitete.

SUDARYTAS SPORTINĖS ISVYKOS AUSTRALIJON KOMITETAS

Kovo mėn. 7 d. Hamiltone susirinkę KSA, Toronto PPS K Aušra, Hamiltono LSK Kovas, Toronto LSK Vytis atstovai ir sporto darbuotojai, nutarė įsteigti Lietuvių Krepšinio Rinktinės Išvykos į Australiją Kanados Komitetą, kuris savo pirmame posėdyje parengė pasiskirstę taip: pirmininkas St. Jokubaitis, sekr. K. Sapockinas, ižd. L. Rickevičienė, spaudos inform. K. Baronas ir nariai — V. Birėta, K. Stanaitis ir J. Svilas.

Artimiausiu metu, komitetas kreipsis į visus Kanados lietuvius, į visas Kanados lietuviškas organizacijas, kelionės lėšų telkimo reikalui, tad malonu būtų, kad klevo lapo krašto mūsų tautiečiai, neatsi-

New Yorko parkų komisierius vieniems lietuviams iš 30 tautų leidžia Pasaulinės parodos aikštėje pastatyti nuolatinį paminklą, kuris puoš Flushing Meadows, Long island, parką ir po dviejų metų Pasaulinei parodai užsidarius. Jis bus vieningas Pavergtųjų tautų ženklas šioje Pasaulinėje parodoje. Tai bus laisvės šauksmo mirusiųjų ir mirstančiųjų už Lietuvos Laisvę simbolis. Tai bus itin svarbus Lietuvos pagarsinimo reikalas, nes numatoma, kad Pasaulinę parodą aplankys 70 milijonų lankytojų. Kopyltulpio projektą paruošė architektas Jonas Mulokas. Jis bus papuoštas lietuviškais liaudies ornamentais. Bus 8 simbolinės Lietuvą vaizduojančios statulėlės: Partizano motina, Vytautas Didysis ir kt. Paminklo aukštis 30 pėdų, kas lygų trijų aukštų namui. Tai didelis iš toliau akį patraukiantis paminklas. Išlaidos 4000 dol. New Yorko Pasaulinės parodos lietuvių komiteto pirm. Prof. Jokūbo Stuko pavesta Čikagos Sophie Barcus radijo šeima talkina lėšų vajui. Jų radijo pranešimų dėka iki šiol dosnūs ir susipratę Čikagos ir apylinkių lietuviai jau turi sutelkę per 1500 dolerių. Ta proga plačioji Amerikos ir Kanados lietuviška visuomenė bei organizacijos kviečiamos prisidėti prie šio kopyltulpio statybos išlaidų padengimo. Aukas prašoma siųsti adresu: Lithuanian Programs Radio Station WOPA Oak Park, Illinois USA.

NEW YORKO NAUJIENOS

PASAULINĖ PARODA NEW YORKE

1964 balandžio 22 bus atidaryta Pasaulinė paroda New Yorke. Šiais metais ji bus atidaryta ligi spalio 18 d. 1965 m. ji bus atidaryta nuo balandžio

sakytų nuo prašomų aukų, kadangi mūsų krepšinininkų išvyka bus drauge ir didelė Lietuvos propaganda Australijos žemėje.

Visas aukas prašome siųsti šiuo antraštu: L. Rickevičienė, 4 Avon, Toronto 9, tel. RO 9-7668.

Be vykdomojo komiteto, nuspręsta sudaryti ir Garbės Komitetą prant jį įeiti šiuos asmenis: prel. dr. J. Tadarauška, kun. P. Ažubali, kunigą Barių Placidą OFM, kun. A. Žilinską, „Tev. Žiburių“ red. kun. Pr. Gaidą, Gen. Konsulą J. Žmuidziną, „Nepr. Lietuvos“ red. J. Kardelį, KL B. KV pirm. dr. P. Lukoševičių, Toronto ir Hamiltono L. B. pirmininkus.

Visais Kanados Komiteto reikalais prašome kreiptis į pirm. St. Jokubaitį, 354 Sunnyside Av. Toronto 3, telef. 766-0417.

Spaudos inform.

21 ligi spalio 17 d. Parodoje yra pasistatę 48 valstybės paviljonus. Nedalyvaus D. Britanija ir S. S. R. Bet užtat USA federalinė valdžia ir 26 valstybės pasistatė gražių paviljonų. Aštuonios didžiosios pramonės su trimis šimtais kompanijų stropiai ruošiasi parodai.

Parodoje bus per 150 paviljonų. Vieną iš jų pastatė US Elektros Power and Light Co. Jame įrengė 25 milijonų vatų lempa. Jos šviesoje New Yorkas jausis lyg saulėje dionėje. Šis paviljono pastatymas kaštavo per 40 milijonų dol. Manoma, kad vien paviljonų įrengimams jau išleista arti 600 milijonų dol.

Paroda skirsis nuo kitų, nes joje bus įrengta erdvių tyrimo ir religijos paviljonai. Be to bus visa eilė paviljonų, kurie suteiks poilsį ir linksmą lankytojus. Tikimasi, kad per dvejus metus aplankys parodą apie 70 milijonų žmonių.

Jau šiandien dauguma viešbučių išnuomoti atečiai. Taigi parodos laikotarpiu su patalpomis bus nelengva. J. Ž.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!
Už ištikimybę Kanadai!

For liberation of Lithuania!
For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje .....\$ 5.00 Canada .....\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....\$ 6.00 Other Countries ....\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Pagarba

DIDŽIAM SPAUDOS DARBUOTOJUI

Henrikui E. Blazui, sukaktuvių proga.

Jam kaip labai iškiliam spaudos darbuotojui, reiktu sudėti giesmę, poemą parašyti, kurioje būtų suminėti visi jo, kaip didelio spaudos darbuotojo, žygiai ir darbai.

Galima sakyti, kad visas Henriko Ernesto Blazo gyvenimas — ištisa spaudos darbų grandinė, kurioje kiekviena grandis, kiekvienas etapas savaimingas, originalus. Bent apytikriam vaizdo tikrumui suminėkime spaudos faktus: 1928-30 m. studentų laikraščio „Studentas“ steigėjas ir redaktorius; 1929-33 m. „Na ujo Žodžio“, „Dienos“ ir humoristinės „Vapsvos“ redaktorius; 1933-38 humoristinio „Kuntaplio“ steigėjas ir redaktorius; 1938 - 40 m. dienraščio „Laikas“ steigėjas ir redaktorius; Vokietijoje 1945-46 m. „Lietuvių Balso“ steigėjas ir redaktorius; 1946 m. Lietuvių Bendruomenės oficiozo „Tremtinių Žinios“ vyr. redaktorius; Amerikoje 1950 m. „Lietuvių Kelio“ redaktorius; „Varpo“ arba vyresnysis redaktorius, arba redaktorius kolegijos narys; nuo 1953 m. „Monthly Bulletin of the International Peasant Union“ redaktorius. Be to, nuolatiniis dar daugelio laikraščių ir žurnalų bendradarbis. Ir tt.

Be tikslėsnųjų duomenų sunku būtų suminėti jo didesnius straipsnius, jo platesnio pobūdžio publicistiką, jo straipsnius politiniais, kultūriniais, teatru, meno ir kitais klausimais, nes jo publicistika — plačios apimties, tolimų padairų. Šie kad ir sausi ir nepilni faktai rodo spaudos sukaktuvių ninko didelių žurnalistinių ir

publicistinių sugebėjimus ir didelį darbingumą.

H. E. Blazus spaudos darbuose turi aiškią kryptį, turi savo kelius ir jiems kryptis. H. E. Blazus aiškus demokratas. Demokratas — kovotojas už kilnius principus, žmogaus ir piliečio teises: visuotinę, pilnutinę žmogų, asmenį, turintį visas teises: sąžinės laisvę; žodžio laisvę, ir spaudoje; susirinkimų laisvę; apsisprendimų laisvę.

H. E. Blazo idėjos patvirtamos darbu, veikla: jis ilgąmetis VLIKo prezidiumo narys, jieskas kelių ir priemonių Lietuvai gauti apsisprendimo teises ir laisvę bei nepriklausomybę. Ta pačia kryptimi H. E. Blazus veikia dirbdamas Tarptautinėje Valstiečių Sąjungoje (International Peasant Union), kurios oficiozą jis redaguoja. Ta gi kryptimi jis dalyvauja ir veikia ir Lietuvos Valst. Liaudininkų sąjungoje.

Dirbdamas, veikdamas, kovodamas šiuose humaniškuose, pagarba žmogui ir meile laisvei žymiuose baruose, H. E. Blazus yra buvęs ir persekiojamas, ir baudžiamas, ir perėjęs koncentracijos stovyklas. (NB — Vienas puikiausių jo kelionės per nacių katorgines stovyklas drauge su Vasa rio 16-tosios Akto Signataru, Petru Klimu, buvusiu Nepriklausomos Lietuvos ministru Paryžiuje, paskelbtas paskutiniame „Varpe“).

Daug dar apie 60 metų ir 40 metų spaudos darbo sukaktuvių reiktu parašyti ir pa sakyti, bet tai būtų perplati tema ir perdidelis uždavinys šiam atvejui.

Garbingų sukaktuvių proga tebus leista Jubiliatui palinkėti geros sveikatos, našaus darbingumo ir ilgiausių metų!

Kolegiškai ir Bičiuliškai

J. Kardelis.

P. S. Henrikas Ernestas Blazus yra gimęs 1904. I. 11 Rygoje. Gimnaziją 1924 m. baigė Kaune, 1924 — 1929 m. Vytauto Did. Universiteto. Humanitarinių mokslų fakultete studijavo lietuvių literatūrą ir filosofiją.

Žinokite ir apie mūsų gyvenimą, nes ką rašo mūsų laikraščiai, tai ne gyna tiesa. Mūsų uždavimai: eilinių darbininkas gauna už mėnesio darbą 30 rublių, atseit — vie na rublį už darbo dieną. Inžinierius ir gydytojas gauna 90

KAPITONUI ROMUI MARCINKUI ATMINTI

Šių metų kovo mėn. 24 d. sueina dvidešimt metų, kai po nepavykusio pabėgimo iš belaisvių stovyklos Vokietijoje, kartu su kitais penkiasdešimt Sąjungininkų karininkų, buvo sušaudytas dar Lietuvoje buvęs plačiai žinomas lakūnas ir sportininkas kap. Romas Marcinkus.

Jis buvo gimęs 1910 metais Jurbarko. Baigęs gimnaziją, įstojo į Karo Mokyklą, kurią baigė 1929 m. Po trumpo tar nybos 5-me pėstininkų pulke buvo perkeltas į karą aviaciją. Buvo drąsus lakūnas ir gaus parašutinininkas. Salia skraidymo jis labai mėgo žaisti futbolą ir tenisą. Žaidė ir vadovavo keliems sporto klubams Kaune, o taip pat su valstybine komanda žaidė, kaip tos komandos kapitonas, tarpvalstybinėse rungtynėse daugelyje Europos valstybių. Ne vien kaip sportininkas, bet ir kaip lakūnas, gen. Gustaičiui vadovaujant jį, ir kiti lakūnai, apskrido eilę valstybių lietuviškos gamybos lėktuvais, garsindami Lietuvos vardą.

Antrojo Pasaulinio karo metu, jis per Prancūziją pasiekė Angliją ir įstojo į Karališkąją Karo aviaciją, kaip pilotas. Skraidė „Hurricane“ tipo naikintuvu kuriuo, kartą grįžtant iš uždavinio, sugedus pro pelerui, buvo priverstas nusileisti jūroje — prie Belgijos krantų. Išgelbėtas iš vandens

buvo paimtas į vokiečių nelaisvę ir pasiųstas į garsiąją „Stalag Luft III“ stovyklą skirtą vien tik sąjungininkų lakūnams, karininkams. Ten jį draugai belaisviai pažino, kaip ramų, tykų, daug kalbų mokantį ir Europos padėti gerai suprantantį žmogų, o taip pat ir puikų sportininką. Dėl virš mienų gabumų jam buvo leista, su daugeliu kitų, pasinaudoti iškastu tuneliu — pabėgti į laisvę. Deja daugumas iš pabėgusiųjų, o jų tarpe ir a. a. Romas, buvo neužilgo sugauti ir Gestapo sušaudyti. Jų pelenai vėliau buvo sugrąžinti į tą pačią Sagan esančią belaisvių stovyklą. Čia likusieji belaisviai pastatė gražų akmeninį paminklą, įmūriję į jį pelenų urnas ir įamžino — iškirsdami akmeniniame paminkle jų pavardes.

Ką galvojo a. a. Romas skrisdamas savo naikintuvu, kad padėtų sugriauti nacių diktatūrinę vergiją? Mes galime būti tikri, kad jis kovojo ne vien už Angliją — kraštą, kur jis rado laikiną prieglaudą, bet taip pat tolimose horizontuose jis matė ir tikėjęs Lieutvos, savo gimtojo krašto, laisvę ir šviesią ateitį. Gaila, kad tos laisvės sugrįžimas taip ilgoi užtrunka ir kad šio narsaus lakūno žemiški palikai turi ilsėtis svetimoje žemėje.

Brangiam draugui

A. A. DR. JULIUI KAUPUI

taip netikėtai palikus mus,

šią sunkią nelaimės valandą esame kartu su
žmona DALIA, dukra JŪRATE, sūnum ALGIU,
broliu ALGIU, tėvais ir artimaisiais čia ir Lietuvoje.

Tepadeda JULIAUS šviesus atminimas
visiems pakelti tokį liūdną atsivėikinimą.

Birutė ir Henrikas Nagiai.

MYKOLUI KATASANOVUI

mirus, gilią užuojautą nuliūdusiems,

žmonai ONAI, sūnui HERBERTUI, dukrai LIUSIAI,
reiškia

G. J. Bakanavičiai.

Žymiajam Aktoriui

PETRUI KUBERTAVIČIUI

Lietuvoje mirus, jo dukterį aktorę

DALIĄ KUBERTAVIČIŪTĘ - MAURUKIENĘ
JAV ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

E. ir J. Kardeliai.

O. ir H. KATASANOVUS ir L. GUTAUŠKIENĘ

bei artimuosius,

mirus jų mylimam vyrui ir tėvui

MYKOLUI KATASANOVUI,

nuoširdžiai užjaučia

E. ir J. Kardeliai.

—120 rublių, taigi tris kart daugiau už eilinių darbininką. Ar tai darbininkų valdžios darbas? O Antanas Sniečkus ima pinigų tiek, kiek tik tai jam reikia. O partiečiai draugai ministrai gauna po 1000 rublių. Kuo gi mes ne kapitalistai?

Dabar maistas. Čia tai idomus faktas. Atėjo laikas, kada prakeiktasis kolūkietis pasijuto bent kiek geresnėje padėtyje, negu miesto ponai, atsiprašau — draugai. Maisto nėra. Ir už pinigų nėra. O kolūkietis — šiaip taip dabar mainasi. Miestams dabar visai riesta. Per mėnesį kilo (apie 2 svarai. Red.) makaronų arba kruopų, arba ryžių — 30 kapeikų, kiaušienos 3 rubliai su puse, avienuosius pusantro, jautienos 2, vištienos 2 rubliai. Vienas kiaušinis 11 kapeikų. Matote, kiek maisto galima nusipirkti darbininkui, kuris gauna 30 rublių per mėnesį. Su maistu, broliai, labai bloga padėtis. Į pavasarį visiems artės bėdos, nors ir dabar gausnės dėl šeimom ir paprastesni darbininkai jau pusbadžiauja. Apsirengimas. Vilnonės me

džiaigos metras — 100 rublių (metras — apie jardą. Red.). Labai prastos medžiagos paltais — 3-400 rublių. Kaip matote, darbininkas, jeigu nei valgytų, nei buto kurentų, nei turėtų kitų išlaidų, ir tai palitui nusipirkti turėtų dirbti 10-12 mėnesių. Gal jūs patartumėt mūsų vadams, kaip aprenkti darbininkus?

Amerikos prezidento Lietuvos žmonės labai gailisi. Tragėdijos dienomis daugelis mūsų verkė jo. Daug mes iš jo tikėjome. Bet visų čia tokia nuomonė, kad „šlovingoji“ čia bus pasitarnavusi. Gal mes ir klydome. Juk ir Kremlius iš Kenedžio daug tikėjosi. Bet gedulas buvo didelis ir jis dabar didelis.

Mūsų negerovės. Gyvename be vilčių, kad greitai susilauktume kokio pagerėjimo, kokio visi laukiame. Iš nevilčių ir nusiminimo viską bandome užlieti samogonu. Tai didžiausia mūsų nelaimė. Antra mūsų nelaimė — vagystės. Vagystės be saiko ir be ribų. Vagia visi. Vagia viską. Vagia slapta ir vagia viešai. Vagia net kompartijos knygas, Leni

Jaunimui skaityti

MAIRONIS

Vakaras ant keturių kantonų ežero.

Ežero skaisčios bangos liūliavo
Žaliu smaragdu;
Laivą be irklo varė, lingavo
Vėsos dvelkimu.

Saulė už Alpių leidos sustingus;
Varpai Liucernos
Dievui aukėjo darbus vargingus
Žmogaus ir gamtos.

Medžių ant saulės kepintas lapas
Nuspindo rasa;
Rožių iš kalnų papūtė kvapas
Skania skaitata.

Audžiū nurinęs aukso svajones
Aušros spinduliais;
Lėkė jos, skrido pilnos malonės
Padangių keliais.

Vedė jas paukščių kelias žvaigždėtas,
Lydėjo širdis
I tolimesias, į numylėtas
Tėvelių šalis.

Kiek atminimų — atsitikimų,
Gyvų kitados,
Vienas už kito brėško ir švito
Anapus ribos!

Ten, kur palangėms stiepias sužūrę
Žemčiūgų žiedai,
Kur raudonmargę kreipia kepurę
Jurginų pulkai.

Ten, kur sesutės rūta dabina
Kasas nuo mažens,
Kur juodbėrė brolis augina
Balnot ant rudens,

Ten, kur Dubysa mėlyna juosta
Banguoja plati!..
Ko, asarėlė, ko tu per skruostą,
Kaip perlas, riedi?

Ten tai prabėgo mano brangiausio
Jaunystės laikai,
Ir po tiek metų pats save klausiu,
Tai vien tik sapnai?

Kiek atminimų — atsitikimų,
Gyvų kitados,
Vienas už kito brėško ir švito
Anapus ribos!

A. A. KLARA ŠEPETIENĖ

Kiek pavėluotai gavau žinią, kad š. m. vasario 1 d. Weesen, Šveicarijoje, mirė Klara Šepetienė, susilaukusi beveik 84 metų amžiaus.

Su Klaros Šepetienės mirtimi lietuvių tauta neteko žymios asmenybės. Velionė buvo žinoma evangelikų reformatų kunigo Jono Sepečio, mi rusio 1942 metais Lodzėje, našlė. Jos asmuo buvo įdomus jau tuo atžvilgiu, jog ji nebuvo lietuviškos kilmės, tačiau daug nusipelnė mūsų tautai. Gimusi 1879 m. vasario 4 d. Vėcaucėje, kurioje 1900 m. susituokė su kun. Jonu Sepečiu, 1893 metais baigusį

Tartu (Dorpat) universitetą. Ilgus metus išgyvenusi Svobis-kyje, kur kun. Šepetys buvo evangelikų reformatų klebonas, Klara Šepetienė greit sulietuvėjo ir kartu su vyru gyvai dalyvavo lietuviškame gyvenime, ypač tikybiniame bare. Kaip žinoma, kun. Šepetys leido pirmąjį evang. reformatų laikraštį „Pasiuntinys“, kuriame ir Klara Šepetienė veikliai bendradarbiavo.

Pirmojo pasaulinio karo metu abu Sepečiai mokytoja-vo Martyno Xčo gimnazijoje Voroneže, kur ji dėstė vokiečių kalbą, ir Klara Šepetienė veikliai bendradarbiavo.

Deja, neturiu išsamesnių žinių apie Klaros Šepetienės tolesnę veiklą. Gal ją iš vėlesnio periodo prisimins buvęsios jos mokiniai. Žinau, kad kun. Šepetys buvo Lietuvos kariuomenės evangelikų kapelionas.

Po antrojo pasaulinio karo, mirus jos vyrui, Klara Šepetienė pateko Šveicarijono, kur 1951 m. buvo apgyvendinta evangelikų pabėgėlių namuose „Pelikan“ Weesen, Saint - Gallen kantonė. Čia ją kelis kartus aplankiau. Tuose pat namuose rado prieglaudą profesorius dr. Povilas Jakubėnas, Lietuvos evang. reformatų gen. superintendantas, ten pat 1953 m. miręs.

A. a. Klara Šepetienė iki amžiaus galo gyvai domėjosi lietuvių visuomenės reikalais. Ją lankydamos, visada gerėda vausi jos šviesiu protu ir nuostabia atmintimi. Tikėtai per paskutinį apsilankymą pastebėjau joje atmainą: jos atmin-lobstį dau įžymūs Lietuvos evangelikų reformatų veikėjai: kun. prof. dr. Povilas Jakubėnas ir kunigo Jono Sepečio našlė Klara Šepetienė.

A. Gerutis.

no raštus, kad prakurtų krosnį. Tikėtai žyvro dar nevagia, bet tur būt greit ir žyvrą pradės vogti. Vogti mus išmokino vyresnysis brolis.

Kita negerovių rūšis — melas. Melas ir savęs apgaudinėjimas mus užgulus, kaip juodas debesys. Melu tikėtai dar ir laikosi šlovingoji partija. Melas toks nachališkas, kad meluoja per akis: rodo tau špygą, o sako — turi ragaišį... Kaip žinoma, melagystė ir vagystė — dvi seserys dvynų kės. Melas gi grynai šlovingosios partijos veiklos perlas.

Dar žinokite, kad ekskursijos, kurias suorganizavo bolševikai iš bolševikų, Lietuvoje buvo vaišinamos, vežiojamos ir girdomos mūsų darbininkų, ištekliais. Jie valgė ir gerė mūsų kruviną darbą.

Baigiu ir sakau: lėk, laiške- li, per ežerėlį, nors jo vardas ir Atlanto vandenynas, o jeigu užkliūsi cenzūroje, nenusi- stebės cenzorius, nes jis daug tokių laiškų prisiskaito. . .

„Graždanin“ iš Žemaitijos.

Red. gerbdama autoriaus teises, palieka ir šį parašą, nors jis skamba keistokai. Svarbu, kad kai kada, pasirodo, laiškas pro cenzūrą pralenda. Toki mums įdomūs atvejai buvo vengrų sukilimo metu apie demonstracijas Vilniuje, vėliau laiškas iš padovano- notso kaimynei Gudijai rytinės Lietuvos srities...

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Tautiečiai,

Gal šis mano laiškas jus pasiekė. Rizikuoju! Vieną laišką tokiu būdu siųstą, jūs, žinau, gavote. Žinau iš „Liaudies Balso“ kurį mano kaimynas gauna. Kvaili tie jūsiu bolševikų laikraščiai (gaunu kai kada Vilnį ir Laisvę pasiskaityti), bet per tas kvailybes mes galime kai ką sužinoti, kas pas jus dedasi. Pav. „Liaudies Balso“ sužinojau, ką pasakojo sugrįžę iš Lietuvos jūsiu vadinamieji ekskursantai. Įdomus buvo Vilkelio pasisakymas. Tikėtai jis labai suktas žmogus ir, dabar tokia mano

nuomonė, — melagis ir apga- vikas. Kodėl, paklauskite? — O gi todėl, kad jis jums nepasakė, kad jis savo motiną, sugrįžusią iš Sibiro, kur buvo ka- linama apie dešimt metų, ra- do be gyvenamo ploto — tū- nančią skalbyklos kampe. To dėl aš Vilkelio žinias papil- dau, Nėgražu gi žmones ap- gaudinėti.

Žinokite ir apie mūsų gyve- nimą, nes ką rašo mūsų laik- raščiai, tai ne gyna tiesa.

Mūsų uždavimai: eilinių dar- bininkas gauna už mėnesio darbą 30 rublių, atseit — vie- na rublį už darbo dieną. Inži- nierius ir gydytojas gauna 90

Buvo taip...

Maskvos okupuotos, komunistų valdomos Lietuvos spaudoje ir knygoje, kartkartėmis ir pačios Maskvos leidžia muose šviesiomis kalbomis žurnaluose užpuolami daugiau ar mažiau lietuvių tautai pažįstami asmenys, savaip nušviečiami netolimos praeities istorinės reikšmės įvykiai, ypač 1941 m. vokiečių - rusų karo pradžia ir vokiečių okupacijos metai. Visai prašau ma, kai tuose įvykiuose kuriuo nors būdu dalyvavusius asmenis stengiamasi pavaizduoti tautos priešais, o jų darbus pardavikiškais. Tikime, kad verta tą metą suglaustai prisiminti, o ypač toks priminimas reikšmingas mūsų jaunajai kartai, kurie apie tai mažai ar nieko nežino.

1. Raudonoji, Maskvos pasiųsta armija 1940 m. birželio mėnesį į Lietuvą atžygiavo ultimatumo keliu ir be lietuvių tautos atsisakymo bei sutikimo. Tai buvo grynas, niekuo nepildingas jėga silpniojo okupavimas. Lietuvos valstybės galva — prezidentas protestu pasitraukė iš krašto ir vėliau pasiekė JAV.

2. Maskva surado Lietuvoje nepiną tukstantį komunistų, tačiau teikusių vien jų partiją, raudonosios armijos ir iš Kremliaus atsiųstų enkavedistų ir politrukų pagelbą padarė vienos komunistų partijos pasiūlytą kandidatų vadinamuosius „liaudies seimo“ rinkimus, kuris ir buvo panaudotas įrankiu galutinai sugrąžinti teisnę senosios Lietuvos respublikos santvarką, prijungiant ją prie TSRS ir įvedant „didžiosios tėvynės“ stalininę konstituciją. Tuo pačiu metu ir tuo pačiu keliu tas buvo padaryta Latvijoje ir Estijoje.

3. Vokiečiams pradėjus karą su TSRS ir komunistinei administracijai bėgant, aktyvus lietuvių tautos elementas ėmėsi žygių Lietuvos respublikos teisnei santvarkai atstatyti ir krašte tvarkai palaikyti.

4. Jei taip norima, tai ir TSRS 1936 m. konstitucijos § 17 davė teisę kiekvienai sąjunginei respublikai pasitraukti iš TSRS narių. Pabrėžtina tačiau, kad Maskvos karo metu įvykdyto Lietuvos respublikos okupavimo, be Vokietijos, niekas nebuvo pripažinęs, o Lietuvos tariamo „liaudies seimo“ sprendimo ir šiandien joks, kad ir palankiausias Kremlui tarptautinis teismas neišdrįs išskirti teisinių lietuvių teisės tarp lietuvių teisės požiūriu todėl TSRS konstitucija 1940 m.

buvo ir po II-jo Pasaulinio karo vėl yra svetimo okupanto tautai prievartos būdu priemesta.

5. Visai todėl natūralu, kaip ir negalima įsivaizduoti, kad lietuvių aktyvistai, atsira dus progai (dėl vokiečių - rusų karo), pagarsino Lietuvą grįžtant prie senosios valstybinės santvarkos (kitais žodžiais, Kremliaus jėga su spenduota atstatant) ir paskelbė laikinąją vyriausybę su mūsų pasiuntiniu Berlyne pulk. K. Škrupa priekyje. Pastarojo vokiečiams neišleisus, jį pavadavo prof. J. Brazaitis.

6. Tvarkai palaikyti susidarė Vietinės Apsaugos Štabas. Mano parašu, — slaptyvardžiu A. Kaunas, — to meto Vietinės Apsaugos Štabo viršininko per Kauno radiją buvo pagarsinti šie įsakymai:

a) Visur suorganizuoti vietinės apsaugos dalinius, kurie rūpinasi gyventojų ir privataus bei valstybinio turto apsauga.

b) Vietos administracijos ir policijos tarnybą perimti išlikusiems seniesiems, nepriklausomos Lietuvos pareigūnams. Tokių nesant, juos laikinai paskirti vietinio apsaugos dalinio vadovybei.

c) Kauno apsaugai skelbiama mobilizacija visų mieste išlikusių karininkų ir puskarininkų.

Mobilizaciją vykdė Vietinės Apsaugos Štabo paskirtas Kauno miesto komendantas maj. Binkaitis. Birželio 26 d. susirinkus vyriausybei, reikalus ėmėsi ji tvarkyti. Kauno komendantu krašto apsaugos ministerija paskyrė pulk. J. Bobelį, maj. Binkaitį paskirdama pavaduotoju. Teisingai tą dieną nustojo veikti ir Vietinės Apsaugos Štabas, nors oficialiai jis tebeveikė iki birželio 30 d. Birželio 27 d. buvau paskirtas mūsų vyriausybės ryšio karininku prie vokiečių karinės vadovybės. Kaune feldkomendantas buvo austras gen. Pohl, jo pavaduotojas maj. Hnetschel. Patyrus, kad ginklas daugelyje vietų yra patekęs į neatitinkamų asmenų rankas, teko tuo susirūpinti. Birželio 28 d. buvo suredaguotas ir per Kauno radiją pagarsintas įsakymas, liepiąs civiliams ir buvusiems kariškiams atiduoti ginklus komendantūroms ar vietinės apsaugos štabams. Išimtis buvo padaryta Jonavos rajonui ir vietovėms, kurios vokiečių kariuomenės neapvaldytos. Kaune tačiau ginklus turį, ypač būvę nepriklausomos Lietuvos kariškiai, gen. Pohl įsakymu turėjo bū-

ti apjungti į savisaugos batalionus. Jie būsią reikalingi, taip aiškino feldkomendantas, krašte tvarkai palaikyti. Mūsų to meto laikinoji vyriausybė tačiau galvojo, kad tai yra užuomazga atsikūrusios Lietuvos kariuomenės ir tam reikalui vadovauti paskyrė pulk. A. Butkūną. Grįžęs iš Vokietijos (ten jis buvo pabėgęs, Maskvai okupavus Lietuvą gen. St. Raštikis ėmė eiti krašto apsaugos ministro pareigas. Vietinės apsaugos štabo vadovybė jį pasveikino, grąžindama jį jo rankas Vilniaus kardą ir asmeninį albumą, kurie buvo surasti NKVD patalpose Kaune. Įteikimas vyko vyriausybės patalpose, dalyvaujant krašto apsaugos ministro adjutantui pulk. ltn. K. Prancikonui. Simboliškai tuo buvo pareikšta ir trumpu žodžiu pasakyta, kad 1941 m. partizanai buvo paėmę ginklą tik Lietuvos reikalui ir jį grąžina teisėtai krašto vyriausybei, laukdami tolimosios jos vadovybės.

7. Birželio 29 d. gen. Pohl pranešė, kad yra gautas iš Berlyno įsakymas Lietuvos žydus apgyvendinti atskirose stovyklose. Kauno žydus esą reikia apgyvendinti Gaižiūnų poligone. Komendanto pulk. J. Bobelio ir miesto burmistro

ro K. Palčiausko buvau pavestas išaiškinti gen. Pohl, kad užnugario saugumui nepatikimas elementas yra pasi traukęs iš krašto. Šiaip jau su žydais lietuviai yra dalinęs tais pačiais vargais, todėl jų nereikėtų išskirti iš kitų krašto gyventojų ir izoliuoti. Aiškinantis ir įtikinėjant nieko nepasiekta. Atsakymas — taip įsakyta iš Berlyno. Žydams nieko neatsitiks, tik jie iki karo pabaigai turį išlikti izoliuoti. Dėl maisto tiekimo sunkumų į Gaižiūnus ir dėl negalėjimo panaudoti jų ten jokių produktų darbu buvo nusileista, kad to kia izoliacinė vieta būtų įrengta Vilampolėje, Kauno priemiestyje.

8. Kad viskas apsisvertė kitaip kaip tikėtasi, tai patyriau vėliau. Laikinoji vyriausybė, teikusi penkis savaites, vokiečių buvo nepripažinta, vietinei apsaugai organizuoti batalionai buvo pasiųsti į Rytus, policija pateko tiesioginei vokiečių vadovybei. Lietuviai kariai, įjungti į savisaugos dalinius, desperatiškai bandė išsiskirti, bet dažniausiai be pasekmių. Pats iš ryšio karininko feldkomendantūroje pasitraukiau 1941 m. rugpjūčio 20 d.

Už vėliau todėl vykusius

Jean Drapeau,

Montrealio miesto meras, iškovojęs Kanadai ir Montrealiui pasaulinę 1967 metų parodą ir į vietą Montrealio miesto ribose, ir dabar kovojas už tinkamą jos paruošimą.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

IŠEIVIJOJE

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pirmininkas Juozas Bačiūnas, prieš pradėdamas atostogas

įvykius jokių būdu negali būti pakaltinta laikinoji vyriausybė nei, kaip kartais tenka skaityti lietuvių tautinei ir valstybinei idėjai priešiškoje spaudoje, prel. kun. M. Krupavičius, maj. J. Pyragius ar bet kas kitas. Įsakomosios galios lietuviai nebeturėjo: vyriausybės nariai išsislapstė, tas pats atsitiko su Lietuvių Aktyvistų ir Vietinės Apsaugos štabų nariais bei vadovais. Maj. J. Pyragius, iš viso, tebuvo pasirodęs tuo metu Lietuvoje tik kelioms dienoms ir niekur neprisidėjo, sprendžiant lietuvių reikalus.

9. Baigiant tenka pabrėžti, kad spontaniškas lietuvių tautos 1941 m. birželio mėnesį sukilimas yra didžia dalimi išauktas Stalino įsakymo. Seivui įvykdyti Pabaltijo krašto tuose masinius areštus ir deportacijas. Su 1941 m. birželio 14 d. pradedant lietuvių tautos gyveno negirdėtos apimtys suspaudimą ir terorą, juodžiausią nevilį ir skausmą. Dar paskutinę traukinių su deportuojamaisiais (areštuota tuo metu Lietuvoje arti 40,000 asmenų) nebuvo prariedėję Lietuvos sieną, kai rusai buvo vokiečių užpul ti ir nešė kulkas Maskvos link. Kad tokiu metu lietuviui patrankos atrodė vargonais sugrąžiusios, kad istorinis priešas iš Vakarų pasirodė gelbėtoju, tai visai suprantama. Nenuostabu turi būti ir istoriniam žvilgsniui: skęstantis griebiasi ir už pjautuvo asmenų.

Dėl 1941 m. birželio mėnesį mūsų politinio ir partizaninio užsilaikymo kartais visokių komentarų tenka išgirsti iš tikrai patriotiškai nusiteikusių lūpų. Bet jos nieko nepriklauso lietuviams, kai šie vokiečių - rusų karo metu išėjo atsiimti tos dalies teritorijos, kuri iš jų jėga Maskvos buvo atimta. Lietuviai išėjo atsiimti prieš metus tos pačios Maskvos atimtos laisvės, didesnio turto negu suomiai. Nepavyko, tai kitas reikalas, bet buvo bandyta. Būtų įsimtinga, kol vyresnioji tų visų įvykių liudininkė karta tebėra gyva, įieškoti kelių neginčijamai užfiksuoti istorinės reikšmės tiesai.

A. Kaunas.

(Buvusio Vietinės Apsaugos štabo viršininko slapyvardis).

Kalifornijoje, lankėsi Chicagoje ir čia gyvai domėjosi krepšinio išvykos organizaciniais darbais.

— FASK-to pirm. Jaunutis Nasvytis ir Kanados lietuvių sporto apygardos įgaliotinis Kazys Baronas lankėsi Chicagoje ir posėdžiavo su krepšinio išvykos į Australiją organizacinio komiteto nariais, aptardami išvykos finansinius bei techninius reikalus.

— Krepšinio išvykos organizacinis komitetas išdėbė finansiniam vajui planus, kad įgalintų mūsų krepšinio rinkti ne vykti gastroliams į Australiją. Planus paruošė ir tuos reikalus tvarkys org. komiteto nariai K. Drunga ir Br. Nainys.

— Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio išvykai paremti aukas prašoma siųsti arba įteikti šiais adresais: Z. Dailida (JAV Liet. B-nės centro v-bos išdinininkas), 5921 S. Fairfield, Chicago, Ill. 60629; K. Doekus (JAV L. B-nės Chicago apygardos išdinininkas), 1901 S. 49-th St. Cicero, Ill. 60650; V. Grėbiūnas (išvykos org. komiteto išdinininkas), 6941 S. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629. Išvykos pajamas išlaidas tikrins JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos revizijos komisija ir apyskaita, užbaigus išvyką, bus paskelbta spaudoje.

— Australijos Coca-Cola firmos atstovai susirio su tenykte lietuvių sportu vadovybe pasiūlydami nemokamai reklamuoti S. Amerikos lietuvių krepšinininkų gastroles Australijoje. Siam tikslui ruošiami speciaus plakatai, kuriais bus apkabinėtos visos minimos ir mos gaminių išvežiojimo mašinos.

SALFSS-gos Inform. K-ja.

PAJIEŠKOJIMAI

— Prieš kurį laiką miręs Mykolas Matulevičius, Amerikoje žinomas kaip Mike Mitchell, yra testamentu užrašęs stamboką sumą savo broliui Kazimierui Matulevičiui taip gi žinomam kaip Charles Mitchell.

Abu broliai į Ameriką atvyko prieš Pirmąjį Pasaulinį karą. Spėjama, kad buvo kilę iš Vilniaus krašto. Turintieji žinių apie Kazimierą Matulevičių malonėkite painformuoti Lietuvos Generalinį Konsulą New Yorke:

Consulate General of Lithuania

41 West 82nd Street
New York, N. Y. 10024

Pažinkime save ir kitus.

Padauguvio Lietuva

Petras Būtėnas

2. Taigi, juo labiau baltiška (lietuviška) yra Dauguvos kairė — pietinė pusė, nes latgaliai-latviai senų senovėje kaip tik plito ir kėlėsi iš Dauguvos šios, pietinės, pusės į šiaurinę — dešinę jos pusę, taigi ir dabartinę Latgalą. Padauguvio Lietuva ir jos periferijos kalbiškai tada buvo „lietuvių+latgalių - latvių“, arba, kaip balbotyra įprastinai sako, lietuvių - latvių +rytinių galindų baru. Gi kažkas sakė, ry. O jei griebtumėsi ir jau minėtuosius rytinius galindus uždnieprę, tai tą tokią prapleštą baltų barą, prisiminę senuosius laikus, galėtumėsi pavadinti lietuvių+latgalių — latvių +rytinių galindų baru. Gi kažkas sakė, sako (ir, žinoma nemirksėdamas tebetvirtins), kad ten Dauguvos kairė — pietinė pusė, šios temos objektas, esanti Gudija, rus. Bielorusija, kurią cariniai ir kitokie rusai šavinistai (nebolševikai ir bolševikai) tai stačiai Rusija vadina. Latgala (latgalių - latvių tėvynė) nuo Dauguvos ir, norint išieities stipriai aiškiai gairę turėti, nuo Daugpilio eina į šiaurę (istorijoje ji ėjo ir į žiemvakarius, Latvijos Vidžemėje, kurios vardas palyginti labai vėlai atsiradęs), žiemryčius bei rytus. Be Daugpilio, Latgalos centrai dar yra jos viduryje šalies politinis ir kultūrinis centras Rėzeknė, liet. Rēzītē, vok. Rositten, rus. Riežica, aps. mst. ir archeologijoje garsi Ludza, vok. Ludsens, rus. Liucyn, aps. mst. Latgalos rytiniame šone. Taip Latgala ir nueina į šiaurę Estijos valstybės linkan ir į Pliskuvos - Pskovo mst. ir ežero pusę su Mūdava, rus. Velikaja „didžioji“

ilga upė (Pliskuvos ežero pietiniu įtaku), kuri dabar Rusijos pusėje. Gi Polocko žemė buvo gyvenama latgalių - latvių; ten jų ir dabar yra, jei Maskvos kompartija ir kitokie rusofilai jų neišnaikino, kaip išnaikino Suomijos Karelos - Karelijos (ji yra Suomijos dalumo) karelius ar ir daugybėje vietų kitus baltus ir nebalts.

* * *

Dabar jau vien žvelgiame nuo Dauguvos upės ir Latgalos šalies tuoj į pietus kokio 100 kilometrų vakariniu — rytiniu ilgiu.

Nuo Alūkstos (lat. Ilukste) — Zarasų vakarinės linijos pradėjus ir einant į rytus ligi Dauguvos vagos Drisos mst. apylinkėje, buvo ir, reikia tikėtis, tebėra daug lietuvių sodybų; daug yra ir Latgaloje, ypač maždaug ligi jos vidurio. Tokią vieną didelę lietuvių apylinkę čia ir paminėsiu — Ciskodą.

Ciskodas, lat. Ciscūds ir Tiskadi, bažnytkaimis į pietvakarius nuo Rėzeknės — Rēzītēs aps. mst. savo apylinkėje turi nuo seno pasilikusią didelę lietuvių oazę, kone visą Ciskodo parapiją. Tuos ciskodinius lietuvius po profesorių E. Volterio ir K. Būgos caro laikais ir man jau Lietuvos bei Latvijos nepriklausomybės pradžioje lig dviejų savačių teko tyrinėti kalbiškai ir etniškai, na, kas be ko, ir su vietiniu jaunimu pagegužiniant. O jų gegužinės panašios į Lietuvos gegužines, tik keleviui kiek nuostabu, kad svetimoje šalyje jos lietuviškos: lietuviškos dainos ir lietuviški žaidimai įsiterpia į visą gegužinę darną. Po to tuoj dar kiek atostoginio laiko pasiskyrę, išmaišiau pačią Rėzytę — Rēzeknē ir visą Latgalos pietvakarinę pusę, kuri ir kurios žmonės bei jų gyvensena man nesiskyrė nuo Lietuvos Sėlos. Visur daug sutikdavau lietuvių. O Maltoje, tada žmonių vadintoje ir Antanapoliu, 21 km į pietvakarius nuo Rėzytės — Rēzeknės,

68 km į žiemryčius nuo Daugpilio ir į vakarus nuo didžiulio Rėznos ežero bei prie jo Kaunata miestelio, patekau į atlaidus, ir man atrodė, jog esu pvz. Linkuvoje per škapliernos atlaidus ir kermošių: taip buvo viskas sava ir priprasta.

Nors Latgala turi daug slėnių bei miškų, bet apskritai savo žemėvaizdžiu ir gamtovaizdžiu yra šalis, visiškai panaši į Padauguvio Lietuvą ir į Lietuvos Sėlą.

Jos visos yra poledyninio laikotarpio paskutinės, taigi ryčiausios plačios morenos (ledyno sąvartos, pasižymincios kalvomis, ežerais ir pušynais) puslankyje, kuriame žmogui buvo daug atžvilgių patogų iškart apsigyventi. To puslankio didžioji dalis priklauso baltams. O tas puslankis, trumpiausiai kalbant, prasideda nuo suom. Aldagos — rus. Ladogos ežero ir eina per Estijos rytus, Latvijos Latgalą, Lietuvos padauguvį (Braslavo apskritį), Sėlą, Vilniaus kraštą, Sūduvą — Jotvą - Dainavą (taigi, ir Seinų, Suvalkų bei Prūsų ežeryno apylinkes), vakarinę Galindą, Sasnos rtių (kur buvo Žalgirio - Tannenbergo 1410 metų mūšis) ir ten plačiau, persimeta per Vyslos 150—200 km ilgio žemupį, eina per Pomeraniją, per jos beveik viduryje tekančią Persantę (vok. irgi Persante, lenk. Prosnica iš *šaknies Pras-n-) upę, paskui kerta Odros 150—200 km ilgio žemupį, eina Mecklenburgo provincijoje, sukdamasis į žiemvakarius Schleswigo - Holsteino provincijoje ligi Jutų (Jutlandijos; Danijos) pusalsio.

Graži linksmy, darbščių ir bičiuliškų žmonių Latgalos padangė. Ir vis dėlto čia rūgštus priedas: tik lietuviams ir latgalams Rusija net 40 metų buvo uždraudusi tautinę spaudą, taigi buvo įvedusi savo nuožmiojo imperatoriaus Petro I (Rusams ir kaikiuriems nesusi-

pratusiems ar neapdairiems lietuviams jis „Di dysis“) suprojektuotą graždanką — ne lotynišką, bet rusišką abėcėlę, kuri kaip nepatogi, nepilna, klaidinanti ir svetimdvasė netinka nei lietuvių, nei latgalių - latvių, nei estų ir suomių nei visoms kitoms europinėms kalboms. Tokią kerėblinę graždanką Maskva dabar vėl projektuoja užkarti šikart jau plačiau — visam jos okupuotam Pabaltijui: Estijai, Latvijai (taigi ir jos Latgalai), Lietuvai ir Maž. Lietuvai — Karaliaučiaus sričiai. Maskva tebearekavoja, o Sov. Rusijos žmonės badavę badaus ir nudriskę vaikštines, vilkdami kolchozines dvyrastos, vergijos jungą žandarmerijos (enkavedistų) grėsmėje.

Gi nuo anos Alūkstos — Zarasų linijos Latvijoje į žiemryčius tarp Dauguvos upės ir Latvijos — Lietuvos valstybių sienos nueina Latvijos Sėla (=ežerų ir salų šalis) ligi Latvijos Žiemgalos, kur taip pat daug lietuviškų pėdsakų, o pačiame padauguvyje daug ir Lietuvos istorijos. Jau kita proga ir kitu metu ir šią miškingą šalį teko išmaišyti ir pažinti, bestebint sėlių pėdsakus ypač padauguvii apie Sėlpilį, lat. Selpils ir Sērpils, vok. Selburg, ir ist. Kokanois, lat. Kuoknese, vok. Kuckenhusen, — dvi piliavietės.

Taigi, Latvijos Sėla prieina Latgalą labiausiai iš savo pietrytinės pusės ties Dauguvos upe. O Lietuvos Sėla (=taip pat ežerų ir salų šalis) stovi ties Latvijos Sėla: Rokiškio, Zarasų, Utenos, žymi dalis Biržų ir dalis Panevėžio apskričių, nagį ligi Mūšos upės dešinio - rytinio kranto, o jos kairiuoju - vakariniu krantu prasideda Lietuvos Žiemgala, kur gyvena jau nebe rytiniai augštiečiai (čia jie sėlininkai) žūsininkai puntininkai, bet rytiniai augštiečiai (ziemgališkiai) žūsininkai pontininkai bei pantininkai.

Bus daugiau.

KULTŪRINĖ KRONIKA

PIEŠIMO PARODOJE DALYVAUJA LIETUVIAI

Montrealyje, Maisonneuve Recreation Centre, 3000 Viau gatvėje, nuo kovo mėn. 3 iki 29 dienos vyksta vad. „Piešimo“ paroda, kurioje dalyvauja 37 dilyninkai ir jų tarpe du lietuviai: Romualdas Bukauskas ir Ona Sablauskienė, abu išstatę po du darbus. Paroda atidaryta kasdien nuo 1:30 iki 10 val. vakaro.

Išstatyta viso apie 400 darbų. Yra įdomių. Visi parduodami, ir kainos nuo 15 iki 200 dol. Paroda įdomi ir ją verta aplankyti.

MINIJO DR. MARGERIO 75 METŲ SUKAKTĮ

Amerikoje gyvenančiam dr. Algirdui Margeriu (tai K. Šeštojo slapyvardis) sukaks 75 m. amžius. Lietuvos spauda paskubėjo iškelti šio „pažangiojo“ rašytojo nuopelnus. „Literatūra ir Menas“ (nr. 7) priminė, kad Margeris lankėsis Lietuvoje 1931, 1939 ir 1960 m. Pagal Br. Ragutį, išleisčiausieji pildymai „150 dienų Tarybų Lietuvoje“ (1961) Margeris esąs pasirėmęs „autentiška ir objektyvia fakty medžiaga“. Tai reiškia, kad JAV gyventojas, režiminės Lietuvos bei okupacinės tvarkos liaupsintojas atitiks visus komunistų reikalavimus. Dabar jis Lietuvoje einančioje spaudoje pristatytas kaip esąs „ištikimas žmogiskumo ir demokratiškumo idealams...“

RYTŲ VOKIETIJOS VOLKSVERLAG VEIMARE

neseniai išleido „Pasaulinės literatūros žodyną“ („Lexikon der Weltliteratur“), per 800 pusl. Jį redagavo dr. G. Steiner, medžiagą apie lietuvių rašytojus pateikė prof. dr. W. G. Falkenhahn. Žodyne paskelbtos biografijos rašytojų: Donelaičio, Strazdo, Žemaitės, Kudirkos, Maironio, Vydūno, Biliūno, V. Mickevičiaus - Kapsuko, Vienuolio, Mykoliaičio - Putino, Janonio, Cvirkos, Korsako ir Mieželaičio. Vilniuje leidžiamas „Literatūros ir meno“ savaitraštis (nr. 4) pareiškė nusistebėjimą, kad nepaminėta visa eilė žymių rašytojų kaip Baranauko, Vaižganto, Krėvės, Sruogos, Binkio, L. Geros, S. Neries, Simonaitės, Venclovo, Tilvyčio ir kitų. E.

● Mūsų Vytis 6 nr. reklamuoja pypkes. Ar tai yra skautiškas geras darbelis?

LIETUVISKŲ GAIDŲ LEIDIMO SUMANYMAS IR PLANAS

Labiausiai užmirštas mūsų kultūros baras yra aukštoji mūsų muzikos kūryba — simfonijos, simfoninės poemos, kamerinė muzika. Kaip tik tai, kas sudaro mūsų muzikinės kultūros svarbiausią dalį. Civilizuotame tautos gyvenime muzikinė kultūra yra pats gražiausias žiedas. Išsiblaškūs tautai po visą pasaulį, deja, šiam tautos žiedui yra paskirtos pagrindinės sąlygos gyvuoti. Kurėjams vargstant ir rūpinantis kasdienos pragyvenimu, vargsta su jais ir visa jų kūryba bedulėdama stalčiuose.

Mes esame pakankamai pajėgūs ir pasiturį, ir geros vilios! Mes tikrai džiaugsimės įvykdę dar vieną kilnų darbą, ir pastatę ilgaamžių kultūros paminklą. Tik reikia pradėti. Tad tą pradžią tuomet ir ryžausi padaryti, rašo smuikininkas I. Vasyliūnas.

Mano planas paprastas ir konkretus. Kiekviena didesniame ar mažesniame mūsų kolonijų mieste rengiu savo koncertus be jokio atlyginimo, prašydamas tik padengti kelionės išlaidas.

Ką mes turėtume leisti? Štai pagrindinis sąrašas kūrėjų ir jų kūrinių.

Kazio Viktoro Banaičio: „Lietuvos idilijos“—trio klarinetui, smuikui ir arfai, Kanonų rinkinys fortepionui, Opeiros „Jūratė ir Kastytis“ klaviras ir partitura, „200 liaudies dainų“.

Juliaus Gaidelio: Sonata smuikui ir fortepionui, Keturi styginiai kvartetai, Kvintetas pučiamiesiems, Keturi simfonijos, „Jūratė ir Kastytis“ simfoninė poema, „Aliarmas“ simfoninė poema, „Gedimino sapnas“ simfoninė poema, Giesmė apie Gedimino oratorija, Smuiko koncertas. Jeronimo Kačinsko: Styginis kvartetas, „Atpirkimo misertija“ simfoninis veikalas, „Lento“ styginiam orkestrui, „Giesmė į šviesą“ simfoninė poema, Septetas, „Atspindžiai“ veikalas fortepionui.

Vlado Jakubėno: Styginis kvartetas, Simfonijos No. 2, 3, „Miško šventė“ simfoninio orkestrui.

Stasio Šimkaus: Operos „Pagirėnai“ klaviras ir partitura.

Ką daryti su veikalais juos išleidus? Visų pirma dovanai išsiuntinėti pagrindinėms pa-

saulio bibliotekoms, konservatorijoms bei žymiems universitetams, kur dėstoma muzika. Į tą daroma tikslu apsaugoti mūsų kūrybą ir ją įregistruoti į tų įstaigų turto katalogus. Dalis galėtų būti išsiuntinėta kai kuriems orkestrams.

ISEINA „MŪSŲ LIETUVA“

Iš Lietuvių Enciklopedijos Leidyklos mus informuoja, kad Broniaus Kviklio paruos tos „Mūsų Lietuva“ I tomo spaudos darbai eina prie pabaigos: Paaiškėjo, kad I-sis ML tomas bus 752 puslapių. Tekstan įdėta netoli 900 įvairių Lietuvos vietovių vaizdų, jų tarpe per 40 įdomių žemėlapių.

Šis ML tomas apima šių Lietuvos apskričių vietovių aprašymus: Vilniaus miestą, Vilniaus, Vileikos, Maladečios, Valažino, Ašmenos, Lydos, Gardino, Ščiutino, Trakų vietoves. Tomo pabaigoje patiekiami ir dalies šiaurės rytų Aukštaitijos — Zarasų, Brėslaujos, Švenčionių apskričių — vietovių aprašymai. Aprašomi šios srities miestai, miesteliai, bažnytkaimiai, didesnieji kaimai, svarbesnieji

buv. dvarai, piliakalniai, pilkapiai, upės, ežerai, miškai ir kitos minėtinos vietos. Tai pirmoji tokios plačios apimtės knyga apie Lietuvos vietas.

Leidėjas Juozas Kapočius davė knygai tikrai puikų apipavidalinimą, gerą popierį, negailėjo vietos iliustravimui. Didelis knygos puslapis (7x10 colių) leidžia jam tai atlikti. Yra gerų vaizdų, kad „Mūsų Lietuva“ prenumeratorius pasieks jau balandžio mėnesio pabaigoje.

Apie 1100 skaitytojų užsisakė visus tris knygos tomus iš anksto. Užsisakiusieji iš anksto už kiekvieną tomą mokės tik 10 dol., vietoje 15 dol. (tokia bus knygos kaina rinkoje). Norintieji šia lengvata pasinaudoti, prašomi prenumeratorus užsakymus siųsti adresu: Juozas Kapočius, 265 C Street, South Boston 27, Mass., USA.

Knygos autorius čekagiskis Bronius Kviklys dabar intensyviai dirba prie II ML tomo, kuris bus pradėtas rinkti netrukus.

The Telegram, London

Jaunos moterys iš Salvation Army eilų talkina metinėje rinkliavoje sudaryti fondus švenčių reikalingai. Per septyniolą metų Armijos katilas matomas prie judrių gatvių kampu. Tai yra žiemos pagalbai neturintiems. 1882 m. du angliai iš Salvation Army, abu karininkai, atvyko į Kanadą oficialiai organizuoti Armiją čia. Šiandien ši Armija jau priskaičiuoja visą 100.000 narių Kanadoje.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

NUODĖMĖ AR NE?

— Ar pasibučiavimas nuodėmė? — klausė nuodėmkiau sį mergina.

— Ne, — buvo atsakyta. — Bet žinok, kad pasibučiavimas gali nuvesti į nuodėmę...

GERAS TONAS

Pagal Churchillį geras tomas rukyti gerą cigarą.

Pagal Nehru geras tonas dėvėti baltus drabužius.

Pagal Čruščiovą — Jungtinių Tautų susirinkime nusitauti batą ir juo daužyti stalą.

RŪPESTINGUMAS IR TVARKINGUMAS

Rūkojis, kuris užsidegęs kaimyno degtukais cigarete, degtukus įsideda sau į kišenį, tvarkingas, bet tas vyras, kuris įsideda ir žiebtuvėlį, rupestingas...

LATVIŲ MENO PARODA MONTREALYJE

Kovo 13 d. vakare atidaryta latvių menininkų draugijos „Latvis“ tapybos ir skulptūros darbų paroda Gemst Gallery, 5380 Sherbrooke Street West. Paroda bus atidaryta kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro, ir tęsis iki balandžio 4 dienos. Aplankykime broliškos tautos menininkų parodą.

KAUNO DRAMOS TEATRE

pastatyta Kazio Inčiūros 3 veiksmų su epilogu pjesė „Žemaitė“. Režisavo H. Vencėčius, dekoracijos — F. Navickio. Žemaitės vaidmenį sukūrė B. Raubaite.

● K. Inčiūros pjesė „Žemaitė“, pastatyta Kauno teatre, L. ir M. laikraštyje vertinama teigiamai.

LIETUVOJE SMUNKANTI KALBOS KULTŪRA

Sausio mėn. pradžioje Lietuvoje pasibaigė K. Donelaičio vardo dailiojo skaitymo konkursas parodė įvairius tos srities trūkumus. Iš „Tiesoje“ (nr. 15 sausio 18) paskelbto straipsnio matyti, kad dailiojo skaitymo entuziastais tenka laikyti mokytojus, nes iš aštuonių laureatų saviveiklininkų kategorijoje penki buvo mokytojai. Blogiau su miestų saviveiklininkais ir tai parodo bendras dalyvių skaičius — iš Nukelta į 5-tą psl.

SUNKU STOVĖTI

— Tėte, ką daro vėjas, kai nepučia?

— Stovi, sūneli.

— Tai vėjas moka ir stovėti? — nesiliovė sūnus klausinėjęs tėvą.

— Moka, kaip ir tu, kai mama tave pastato į kampa...

— Tai veju labai sunku stovėti... — galvojo sūnus.

STALINO NAGAS

— Draugas Teodilau, — kartą, Čruščiovui jau panaikinus Stalino kultą, kreipėsi Paleckis į Tilvytį, — ko tu taip vis dar drebai dėl Stalino, kai jau jo kultas Nikitos panaikintas?

— Draugas Justai, gal jau užmirsi, kad Stalinas tikrai nagu pabraukė per žemėlapi, ir jau visa rytinė Lietuva gudams atiteko... Man dar ir da bar kinkos dreba prieš Stalino nagą...

IŠTIKIMA DRAUGĖ

— Aš tau pasakysiu paslapty, tik tai tu niekam nesakyk, — įtikinėjo viena kumutė kitą.

— Gerai, kumute, — ir tuojau nubėgo pas kitą, trečią draugę papasakoti tą paslaptį...

— Bet, sakyk, kokia čia tavo paslaptis, jeigu ją jau visos žino! — nepatenkinta skundėsi ta, kuriai buvo patikėta paslaptis.

UŽ NUOPELNU

Už puikų Izmailo tvirtovės šturmą bei paėmimą Suorovui buvo suteiktas gvardijos papulkininkio laipsnis. Be to, buvo atsiųstas vienas trečio laipsnio Jurgio kryžius su Jekaterinos II priedais, esą Suorovas turįs teisę juo apdovanoti už drąsą bet kurį šturmo dalyvį.

Karo taryba, susirinkusi be Suorovo žinios, nutarė Jurgio kryžių paskirti jam pačiam. Tai sužinojęs, kervedys nuo apdovanojimo atsisakė.

— Ponai generolai ir karininkai! — kreipėsi Suorovas į karo tarybą. — Aš dar neužsitarnavau tokio apdovanojimo. Bet aš žinau didvyrį, kuris iš tiesų nusipelnė šio kryžiaus. Tai žmogus, kuris drąsiai paršė man raštą — vykti į šurmą. O aš ką? Aš tik raštą pasirašiau...

Ir, paėmęs Jurgio kryžių, Suorovas uždėjo jį ant kaklo savo raštvedžiui Ivanui Kurizui...

A. BALTRONAS

ROMANAS

Tu mane šauki

20.

Lauritėnas nutilo staiga. Pasisukęs į langą, vogčia nubraukė paakį.

Elė pajuto beatsirandantį gailęstį jam. Bet įžeista savigarba nebuvo linkusi trauktis atgal.

„Artistas... — kažkas atkakliai tvirtino jai. — Tu į leidyklą ėjai. Žeminais prieš savo bendrakursį, kol išmaldavai darbą. Darbą, kurio visą pusmetį niekas nenorėjo imtis. Ir neverkei. O jis — padėties Viešpats, asmenybė...“

Ji tylėjo, kaupdama savyje jėgas. Ne, nelengva jai buvo šitai išreikšti žodžiais. Ir bangu. Ir skausminga. Bet kas kita liko daryti? Kankintis ir laukti, kol pūlinys pats savaime truks?

— Jeigu jau tenka rinktis, pasirink. — Elė atsiduso. Tvirtai suspaudė lūpas. Užsimerkė, tarsi neprityręs plaukėjas ant aukšto trampino, pabūgęs žemai apačioje gresmingai tyvuliuojančio vandens. Ir po to jau prakalbo staiga, greitai, pati bijodama nors mažytės pertraukėlės. — Taip, kaip dabar, Pauliau, vis tiek nėra gyvenimo. Nei tau, nei man. Aš nebandysiu jėga sulaukyti. Jei vilioja kitur, ką gi... Eik. Eik, jei gali, ramiai ir nesigrauzdamas. Nuo to, kad tau bus sunku, mums vis vien nepalengvės.

Tik dabar, kai viskas buvo pasakyta, ji pajuto silpnumą. Galėjo išeiti, gal net tikslingiau buvo išeiti, palikti vieną Paulių, tačiau pereiti svetainę ir prieškambarį jai rodė pernelyg toli. Elė ranka pasirėmė į fotelio atkaltę. Tik praėjus silpnumo svaiguliui, ji vėl nukreipė akis į vyrą.

Paulius sėdėjo, nuleidęs galvą, suraukęs antakius. Jo kaktose vilnijo raukšlių bangelės. Elė buvo bejėgė atspėti, kas šią akimirka darėsi širdyje žmogaus, kuriam ji, niekeno neraginama ir neverčiama, atsiėjo rankas.

Sutrikęs? Svyruoja? O gal dar akimirka ir, pakėlęs galvą, jis pasakys: „gerai“.

Elė bijojo prisipažinti, kaip kraupus būtų buvęs jai šis vienas vienintelis žodis. Bijoję ir kartu laukė. O Paulius vis dėsė, ramė kaktą. Kartais atrodė, jog jis visai nepastebė, kad kambarį tebera ji. Ir tik daug vėliau, kai Elė pagaliau apsisprato su laukimu, jis ištare:

— Palikim tą pokalbį, Ele...

Tai nebuvo atsakymas. Tai nebuvo nei tas atsakymas, kurio ji bijoję, nei tas, kurio, širdies gilumoje vis dar vild-

masi, laukė.

— Gerai, — atsiliepė pagaliau ji, bet taip tyliai, jog ir pati neišgirdo savo balso.

Netrukus turėjo užteiti Perminskis ir Semaška. Skubėjo užkasti kavos, pasirūpinti lengvu užkandžiu. Bet ir besukbėdama virtuvėje, ji vis dar tebegyveno tomis pačiomis mintimis. Matė raukšlėtą Pauliaus kaktą. Ausyse tebeskambejo atskiros pašnekosiu nuotrupos. Tik kai susirėkė durų skambutis, Elė nejučiom atsidūrė įprastiniame šeimnininkės rūpesčių verpete.

Boria Perminskis žvaliai pabučiavo jos ranką, pakilnojo abi mergaites, o stovinčiam prieškambariui Lauritėnui bičiuliškai patapojo per petį. Senstelėjęs ir flegmatiškas Semaška, eksperimentinio projektavimo sektoriaus vadovas, be jokių ginčų leidosi, kad jam Lauritėnas padėtų nusivilkti sunkų drapo patį su udrenos apykakle. Ilgai ir kruopščiai šukavo jis prieš veidrodį žilsvų plaukų kuokšteli ant išretėjusio pakaušio.

Pagaliau svečiai įsikurdino svetainėje. Po pusiau atviras virtuvės duris Elė pasiekdavo kaskart vis gyvėjančio pašnekosiu nuotrupos, išsiskiriančios iš kitų Perminskio balsas. Ji neturėjo kada klausytis. Nejaudė ir ypatingo noro. Žinia, apie ką kalbasi susitikę darbo draugai: instituto šio kiadieniai, nauji projektai, senų diskusijų tęsinys. Tik įėjusi su garuojančiu kavinuku ir išdėliojusi lėkštutes užkandžiams, ji valandėlei prisėdė kartu. Sau lėkštutės ji nebuvo atsinešusi, tačiau laisva kėdė, pristumta prie stalo, jos jau laukė.

„Idomu, kas manimi pasirūpino, — pagalvojo Elė. — Tur būt visgi, Perminskis...“

— Tai vienadienė kampanija, faktas! — Boria sėdėjo, patogiai atsilėjęs, užkėjęs nykštį už liemenės susegimo. Jo veide — Elė tik dabar pastebėjo — nebuvo matyti nei įprastinio pasitenkinimo, nei lengvos šypsenos. — Daug mes tokių kompanijų pergyvenome. Plėšiniai, kova su spekuliacija, Riazanės moterys... Kas tik norite. Dabar — statybos industrializacija. Karas antikiniam portukui ir kolonoms, sandrikams, kapiteliams... — Boria Perminskis palietė lūpomis turėlės kraštą ir vėl pastatė į vietą. — Nesאיקינגumai... Bet argi galima auklėti masių skonį plika gelžbetonio plokštė? Atleiskite man, — jis grįžtelėjo į Elę ir vėl pasisuko į bendradarbius. — Jeigu mums rodys moterį plokščia kaip skalbimo lenta krūtine ir įrodinės, jog tai grožio iškūnijimas, — patikėsime? Ne. Ir niekas tuo nepatikės. Įgimtas grožio supratimas nebuvo svetimas tikriausiai dargi turkų sultono eunu-chams.

Borios palyginimas ypač patiko Semaškai. Jis juokėsi nuoširdžiai, kretėdamas visu kūnu, o kai juokas išseko, pats

pakartoj:

— Skalbimo lenta! Gerai pasakyta, Boria.

gelžbetonio plokštės krūtine.

Ir vėl nusijuokė, šluostydamas iš akių ištryškusias ašaras. Elė vis dar nesuigaudė, apie ką vyksta kalba. Kažkoks pasitarimas, CK direktyvos. Ji klausiamai pažvelgė į Paulių. Lauritėnas sėdėjo, palenkęs galvą, įsižiūrėjęs kažkur į stalo vidurį. Mąstė. Kuo buvo užimtos dabar jo mintys? Elė nemėgino spėlioti. Jautė tik, kad jos toli nuo viso čia vykstančio pokalbio, nuo Perminskio gražbylostės. Gal net ir nuo Tarybų rūmų projekto, kurio autoriai sėdėjo, kaip pasakytų Boria, in korpore. Ir kada Pauliaus kaktą perbėgdavo smulkios raukšlių bangelės (tokios pat, kaip ir prieš keletą valandų jo darbo kambari), Lauritėnienės krutinėje vėl neramiai sutuksendavo širdis.

Atsiprašius, kad jai laikas migdyti dukras, Elė paliko svetainę. Bet ir į vaikų miegamąjį, nors durys buvo sandariai uždarytos, retkarčiais prasiskverbėdavo Borios Perminskio balsas. Tai susierzinęs, tai vėl kanđiziai pašaipus, skardeno jis dabar po visą butą.

Pagaliau Elė ėmė sklaidyti iš leidyklos parsineštą rankraštį. Buvo tai pasakojimas apie technikos naujovės. Paaugliams. Parašytas gana nuobodžiai, vietomis net sausokas.

„Todėl, matyt ne vienas iš iliustratorių iki šiol ir nepasivėjęs savo paslaugomis“, — sumetė Elė.

Oji ar išvers, tesės?

Vos įpusėjusi pirmąjį skyrių, Lauritėnienė staiga prisiminė, kad ryt — ketvirtadienis. Reikės vesti Laimutę į Stomatologinį kabinetą. Išgėinę mergaitės suknutė tebera nelaideyta. Jinai įjungę lygintuvą ir buvo beatidaranti spinta. Susilaukė. Smulkiems darbams niekuomet nebus galo. O perskaityti rankraštį, paruošti eskizus — taip mažai laiko. Ir vėl įniko skaityti. Susikaupti trukdė balsai svetainėje. Įkyriai skverbėsi pašalinės mintys. Bet ji skaitė ir skaitė, užsidengusi ausis delnais, stengdamasi nepalikti nė vieno nesuprasto sakinio.

Pagaliau balsai ėmė aidėti iš prieškambario. Svečiai ruošėsi namo. Atsisveikino. Elė su palengvėjimu atsikvėpė.

Tarpdury, degdamas cigarete, stovėjo Paulius.

— Apie ką ten taip pasipiktinęs šnekoje Perminskis? — pasiteiravo ji.

Lauritėnas tarsi ne iš karto suprato jos klausimą. Užpūtęs degtuką, jis kurį laiką tylėjo, raukė antakius ir tik pagaliau ištare:

— Jeigu nepasitvirtins Borios pranašystė, kad tai eilinė kompanija, pas mus netolimpj ateity daug kas apsisvers aukštytyn kojomis...

Bus daugiau.

DR. A. GRIGAITIS.

Kovojo dėl ilgo gyvenimo

5.

REGENERACIJA

Gyvybės nemirstamumas glūdi nuolatiniame atsijauninime - regeneracijoje. Regeneracija vadinama tokį procesą, kada žuvęs audinys pilnai arba dalinai restauruojasi, t. y. vieton žuvusio audinio atauga tos pat rūšies naujas.

Būna fiziologinė ir pataloginė regeneracija.

Fiziologinė regeneracija organizme vyksta nuolatos, pa vyzdžiui, kraujas nuolatos keičiasi — vieton žuvusių kraujo kunielių gimsta nauji, arba pav. epidermis — viršutinis odos sluogsnis ragėja ir nusišeria, o apatinis pilnas kraujo indų kraujo kauliu gauna maistą ir nuolatos vykdo odos ląstelių atsijauninimą. Panašiai vyksta ir kitose kūno dalyse.

Patologinė regeneracija vadinama nenormalus arba atsitiktinas kūno audinių žuvimas. Prie šios regeneracijos gaunamas pilnas arba tik dalinis pažeisto organo grąžinimas į normą. Stuburiniai gyvuliai palyginus su bestuburiais turi mažesnę gabumą regeneracijai. Pas įvairias gyvulių rūšis regeneracija pasireiškia įvairiai. Pas tritonus, salamandras atauga galūnės, akys. Silpnesnė regeneracija pas šluozus, labai silpna pas paukščius, žinduolius. Pas pastuosius geriau atauga jungiamieji audiniai, dengiamasis epitelis.

Nervų ląstelės, kaip aukštos klasifikacijos audinys, labai silpnai regeneruojasi, o smegenys suaugusių organizmų visai nesiregeneruoja.

Pas žinduolius, ypač pas žmogų, pažeisti audiniai atauga iš aplinkinių audinių. Kartais gi įvyksta reiškiniai metalazijos — viena rūšis jungiamojo audinio pereina į kitą rūšį, pav. fibrozinis audinys į kremzlinį arba kaulinį.

Žaizda gali visiškai užaugti žaizdos audiniu. Žaizda gali prisipildyti jungiamuoju audiniu, kurs vėliau virsta randu.

Jau gilioj senovėj žmonės mokėjo gydyti kaulų lūžius. Galus lūžusio kaulo sujungia ir sutvirtina. Sujungimo vietoj dėka kaulų plėvės prasidėda ataugimas. Pas tritonus pašalinoti vamzdeliniai kaulai pav. šlaunies, blauzdos neatauga, nors šis gyvis turi didelį gabumą atjaunėti. Visiškai,

kralikų, žiurkių, jaunų šunų, čių pašalinti vamzdeliniai kaulai, patiekant kaulų plėvės sąnarius, kermzlių sąvaržas, atžele. Panašus dalykas, kaip minėjau, įvyksta ir pas žmogų. Pav., prie kaulo gedimo (ostemeolito) pašalinus gendantį kaulą, paliekant kaulo plėvės, kaulas dėka paliktos kaulo plėvės, atauga. Nervų ir širdies audinių ataugimas tu rėdų didelės teoretinės ir praktinės reikšmės. Širdies ir nervų ligos yra pirmoji vietoj tarp visų kitų susirgimų, kurie sutrumpina žmogaus gyvenimą. Atradus būdą paskatinti širdies ir nervų audinių atsijaušinimą, būtų didelis medicinos laimėjimas kovoj su senatve.

Sprogus širdies kraujo indai, kurs maitina aplinkinius raumenis, įvyksta pastarųjų nekrotizacija - mirimas ir baigiasi randu. Niekuomet neįvyksta širdies raumenų bei jų nervų atsijauninimo.

IMUNITETAS

Yra dviejų rūšių imunitetas (asparumas ligoms): prigimtas ir įgytas. Prigimtas imunitetas — pav. žmogus neserga ragučių maru, gyvuliai neserga raupsais. Amžius turi svarbą kai kurių ligų susirgimams. Kai kuriom ligom serga daugiau vaikais — difteritas, kokliušas, skarlatina, rachitas ir t. t. Beriamąja, vidurių šiltine vaikai serga lengviau nei suaugę. Naujagimis neserga plaučių įdegimu, skarlatina, tymais. Senetvė dažniausia — vėžys, gripas plaučių įdegimas. Asparumas ligoms mažėja, jei trūksta maiste vitaminių.

Įgytas asparumas, pav. žmogus įgauna asparumą, t. y. antru kart neserga persirgęs raupsais, skarlatina, tymais, šiltine ir t. t.

Tokiu būdu imunitetas — asparumas ligoms taip įgytas, taip prigimtas turi didelės reikšmės žmogaus gyvenime. Bus daugiau.

KULTŪRINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-to puslapio. Viso konkurse dalyvavo 58 moksleiviai, 33 rajonų meninės saviveiklos entuziastai ir tik 7 miestų atstovai. Susirūpimą sukėlė ir menkas aktorių

Taurus koncertas

ANDRIUS KUPREVIČIUS

kovo 8 dieną Montrealyje davė fortepijono koncertą, kuris montrealiečiams padarė didelį ir paliko neužmirštamą įspūdį.

Pirmoje dalyje pirmiausia buvo duoti du impresionistai: M. Ravel ir M. Debussy. Abu jie vienos krypties, bet ne vienos nuotaikos. Nors abu jie kūrybos eigoje krypto į neoklasicizmą, bet abu išsilaikė savo kūrybos savybėse. Debussy ypač subtilus ir švelnus, bet momentais karštas ir žaismingas. Jeigu vaizduoda mas menesieną jis šviečiantis ir kupinas švelnių šešėlių, tai fejerverke — nepaprasto efektyvumo. Tie septyni preliudai, kuriuos A. kuprevičius išpildė nepaprastu subtilumu, kiekvienas buvo nuostabus kūrinys.

Vis dėlto pirmosios dalies užbaiga, skirta Liszto kūrybai, buvo ne tik stipriausia pirmosios dalies, bet ir viso koncerto stipriausioji interpretacinė kulminuotė. Sonetas Petrarkai praskambėjo dideliu poetingu ir kilnumu. Bet jėgos ir technikos tobulu mu tiesiog sužibėjo Liszto Šv. Pranciškaus ėjimas per bangas. Tirštais sąskambiais, kairiajai rankant vaizduojant bangų žaismą bei vandens ne

rimą, dešinioji vaizdavo žingsnius. Puikus abiejų rankų derinys reikšėsi didinga gamtos reiškinio grožio harmonija. A. Kuprevičius šiuo išpildymu yra pasiekęs didelio tobulumo.

Antroji programos dalis buvo paskirta vien Musorgskui — parodos vaizdams ir „pasivaikščiojimams“ nuo vie no prie kito paveiklo. Ir vaizdai ir pasivaikščiojimai kiekvienas buvo būdingas ir įspūdingas. Bet užbaiga, kuria vaizduojami Didieji Kijevo vartai, kupina didingumo ir patoso. Ja efektingai ir užbaigtas koncertas, parodęs, kaip muzikaliai yra subrendęs ir iškilęs Andrius Kuprevičius.

Tiesiog nuostabi yra Kuprevičiaus technika, nežinanti jokių sunkumų, jokių kliūčių. Technikos prasme A. Kuprevičius yra pasiekęs aukštos tobulybės. Atrodo, kad jis ne skambina, bet diriguoja fortepijoną. Virtuozinė technika, užgavimo jėga, pasąžai, treliai — nuostabūs. Andrius Kuprevičius asmenyje turime didelio mąsto pianistą virtuozą, didelį menininką.

Montrealiečiai jam dėkingi už puikų koncertą.

J. Kardelis.

MONTREAL

AUKŠTESNIEJI LITUANISTIKOS KURSAI

šiemet baigiant mokslo metus, gegužės pradžioje, minės ir savo dešimtmetį. Į minėjimą

dalyvavimas.

Įvairių Lietuvos rajonų saviveiklininkai nepasizymėjo kalbos kultūra — pripažinta, jog jie nesilaiko literatūrinės kalbos normų, jų neaiški tar sena, neteisingai intonuojami skyrybos ženklai, nušifuoti autoriaus žodžiai neretai pakeičiami savais ir t. t.

Nors Lietuvoje daug kas kultūrinėje srityje tvarkoma nusižiūrint į maskvinius pavyzdžius, tačiau, atrodo, pačiai partijai rūpi, kad lietuviai neorganizuotų literatūrinių koncertų, bent tokių, kokie stebimi Maskvoje ar Leningrade. (Juk Lietuvoje tokie koncertai pridedami prie lietuvių kalbos puoselėjimo...) O dabar skaitytojų barama Valst. filharmonija, aktorių namai, da romi priekaištai radijui ir televizijai — visi jie rodo per mažai veiklumo literatūrinius vakarus surošiant.

Anot „Tiesoje“ paskelbtų teiginių, Lietuvoje ne taip seniai buvo surengtas aktorių profesionalų konkursas — jis turėjęs išaiškinti dailiojo skaitymo lygį. Tokį konkursą buvo surengusi Kultūros ministerija ir Teatro Draugija, bet... rezultatai buvo menki, nes niekam nebuvo paskirta pirmoji premija.

Jei spaudoje kartais ir ragi nama susirūpinti literatūriniais koncertais ir atidaryti „platesnį kelią“ meniniam žodžiui, nors tas žodis esą galis būti ir „agituoja“, tačiau esmėje tai lietuvių kalbos pagerbimas, o čia įvairios kliūtys — neišvengiamos. E.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

GIMTOJI KALBA — ben drinės kalbos laikraštis, 1963 metų rugsėjo - spalio - gruodžio mėnesių, 3—4 (21—22) numeriai. Didelis ir įdomus numeris. Gimtąją Kalbą leidžia JAV Kultūros Fondas. Laikraščio adresas: 4314, 40th Street. Prenumeratos mokestis (2 dolerių metams) siųsti adresu: 5348 S. Talman Avenue, Chicago 32, Ill., US A.

AIDAI 1964 m. Nr. 2. Šia me numery atspausdinta lietuvių vyriausiosios tarybos Rusijoje Pasaulio valstybės ir tautoms atsišaukimo faktimilė, kuri nėra plačiai žinoma, bet kuri yra labai svarbi.

STUDENTŲ GAIRĖS 1964 metų sausio mėnesio Nr. 41. Gražiai išleistas ir įdomus numeris. Adresas: 8485 Dixie Lane, Dearborn Hts., Mich. 48127, USA.

LIETUVIŲ DIENOS 1964 m. sausio mėnesio Nr. 1 (140). Labai gausiai iliustruotas ir įdomus numeris, turįs dar aktualijų.

ALĖ RŪTA

FILMO MENAS

„FAVORITE SPORT OF MAN?“

Nebloga spalvinga komedija, pagrindiniams vaidmenims pasitelkusi Rock Hudson ir Paula Prentis, kurios vaidyba vietomis yra pagirtinai natūrali, bet vietomis, kaip dažnai naujokams atsitinka, perdėta ir nebeskoninga.

Cia vaizduojamas sportinių priemonių prekybos tarnautojas, kuris, siekdamas populiarumo ir tuščios garbės, susirinkęs iš įvairių šaitinių medžiagų, parašė knygą apie sportą. Į jo knygą turėjo didelį pasisekimą. Visi ėmė kreiptis į jį patarimų, ypač vandens sportininkai, nes jo knygoje toji sritis buvo išmaningai aprašyta. Jis net iškviečiamas į žvejojimo kontestą ir atsitiktinai, sulaužant taisykles bei įsi mylėjusiai mergaitei padedant, laimi aukščiausią premiją. Keiškia, jis geriausias vandens sportininkas! O tuo tarpu jis nemoka plaukti, niekad nežvejojęs ir, iš viso, kaip mažas vaikas bijo vandens! Pergvenus daug žiurovą juokiantį nuotykių, mergaitė pa budinus sąžinę, jis, vis dėlto, prisipažįsta melavęs ir neteisėtai laimėjęs varžybas žvejojimo srity.

beveik visi yra buvę arba ir dabar dar yra Kursų klausytojai. Ta proga žodį turės ilgametis kursų vedėjas dr. H. Na gys ir dir. Br. Lukoševičienė.

N. P. MARIJOS KONGREGACIJOS SESERŲ

pirmojo dešimtmečio sukakties paminėjimas rengiamas gegužės 2 d. koncertu A. V. parapijos salėje, dalyvaujant Čikagos Lietuvių operos solistei Prudencijai Bičkienėi. Įvykiui prisiminti išleidžiamas iliustruotas leidinėlis - programa. Visas šio leidinio pilnas skiriamas seselių vienuolyno Montrealyje skoloms mokėti.

Skelbimų į šį leidinį užsaky mus prašo siųsti: Sisters of the Immaculate Conception vardu ir kartu su skelbimu prisiųsti ne vėliau kaip iki š. m. balandžio mėn. 1 d. šiuo adresu: Mr. V. Zubas, 555 Gerald St., LaSalle, Que., Canada. Dėl platesnės informacijos prašome skambinti vakarais p. Zubui. DO 5-0224.

DIDŽIULĖ AUDRA

kovo 5 dienos vakarą perbėgo per Montrealį 110 mylių greičiu ir per 2 minutes padarė daugybę nuostolių, vertinamų milijonais dolerių. Aerodrome apvertė ir sogađino 5 lėktuvus, nugriovė namų, medžių ir tt.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI, IR KITI ĮVAIRŲ MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm.

Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.

Už indėlius mokame 8% dividendą.

Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVES · MAZAMECIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P. Q.

T. Laurinaitis

SLIDINĖKIME MĖLYNAJAME SLĖNYJE

— Vallee Blue Ski Centre —

VAL DAVID, PRIE 11 KELIO.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

SAULT ST. MARIE, ONTARIO

ISRINKTA NAUJA KLB APYL. VALDYBA

Gerokai pabarė ir gražių pamokymų davė savo Velykiniame laiške mūsiškiams tau tiečiams mūsų kolonijos kape lionas kun. A. Sabas.

Tik kelioms dienoms pralinkus po šio laiško gavimo, mūsų tautiečiai suskubo įrodyti, kad labai blogi nesame ir tautiečių susirinkime, kuriame dalyvavo apie porą dešimčių žmonių, buvo išrinkta nauja ap. valdyba sekančių dviejų metų laikotarpiui.

Jau prieš šį susirinkimą mūsų tautiečių tarpe buvo jaučiama, kad lietuviškas bendruomeninis gyvenimas vyks ir toliau gerai.

Naujos ap. valdybos sudėtis tokia: V. Skaržinskas — pirm., Il. Girdzevičius — sek. retorius, M. Rūkai — ižd., J. Okmanas — šalpos reikalams narys ir K. Slyžys — narys. Revizijos komisijon įeina A. Vanagas, V. Jakumaitis ir V. Žurauskas.

Naujai ap. valdybai palinkėsime sėkmės.

SVEČIAS, SUKĖLĖS GINČŲ

Mūsų mieste iš Sudburio lankėsi neeilinis svečias — Ontario jaunesniųjų prekybos rūmų pirmininkas (Ontario president of junior chamber of commerce) Mr. Ernie Checkeris, kuris savo kalboje, vėliau patalpintoje vietiniame dienraštyje „Sault Star“, kai kuriomis vietomis sukėlė ginčų.

Jei p. Checkeris prisipažino „pažaiavęs iš pavydo“, kad amerikiečiai turi savo tautinį himną ir vėliavą, tai reikėtų su juo sutikti. Tačiau kad jis savo kalboje ragino visas tautines grupes (net ir anglus su prancūzais!) pamiršti savo rasinę kilmę bei kultūrą, tai šiuo klausimu reikėtų gerai pasiginčyti. Mes girdime ir skaitome daug žymių asmenybių pareiškimų J. A. Valstybės ir Kanadoje, kurie kaip tyčia ragina įvairias etnines grupes išlaikyti savo kalbą, kultūrą, tradicijas bei kitus tautinius bruožus. Sakoma, kad iš įvairių tautybių sudaryta valstybė yra kaip gražiai surinkta įvairiaspalvė gėlių puokštė ir t. t.

Toliau savo kalboje p. Checkeris pabrėžė, kad Kanada atsisakanti pavirsti „tautų tirpinimo puodu“, kaip kad yra J. A. Valstybės. Turbūt, p. Checkeris nežino, kad vien to kio lietuviai turi šimtus šeštadienio mokyklų visose J. Am. V-bėse ir kad lietuvių kalba buvo dėstoma Fordham'o universitete prie New Yorko, o nuo praėjusių metų lietuvių kalba yra dėstoma Los Angeles universitete. Taigi, ne tik lietuvių, bet aišku, ir kitų tautų tybių tirpinimas ir J. A. V-bėse ne taip jau lengvai vyksta, o per greitai išstipstančios tautybės ir atskirų tautų neatpažinimas asmenybės yra labai jau

abejotinos vertės įnašas tiek Kanadoje, tiek J. A. Valstybėse. Ne be reikalo vienas aukštas Kanados pareigūnas pasakė lietuviams, kad jei no rite būti gerais kanadiečiais, tai pirmoje eilėje turi būti gerais Kanados lietuviais!

Šios korespondencijos autorius niekuomet nebuvo p. Checkerio sutikęs ir, turbūt, niekuomet su juo nesusitiks, tačiau rengiasi parašyti apie šį reikalą (net bus nusiųsta „Sault Star“ atitinkamą iškarpa) Sudburyje (ten kur p. Checkeris gyvena) gyvenančiam labai veikliam mūsų kolonijos tautiečiui, kuris bus prašomas surasti p. E. Checkerį ir jį atitinkamai „apšviesti“.

VIKTORAS IR JADVYGA STAŠKŪNAI ATOSTOGAUJA FLORIDOJE

Dauguma mūsų tautiečių dirbančių vietos plieno fabrike ima atostogas vasarą, nes tuo būdu dėl didelių karščių, darbas tikrai nepavydėtinas. Tačiau turime ir išimčių. Štai, tautietis Viktoras Staškūnas, labai sėkmingas mūsų miesto rangovas (kai kurių savo tautiečių vadinamas „chief contractor“), š. m. vasario mėn. pradžioje su žmona išvyko ke lioms savaitėms atostogų į Miami, saulėtąją Floridą. Daug vietos rangovų žiemomis neturi darbo, tačiau V. Staškūnas yra lyg po „laiminą“ sužaidęs gimęs ir prieš pat išvykdamas į Floridą vėl laimėjo varžybas 2 didelėms mokykloms pastatyti. Tačiau sakoma, kad negaila jei geram žmogui sekasi. Užėjęs pas p. Staškūnus platindamas spaudą, vykdydamas rinkliavą ar panašiais lietuviškais reikalais, niekuomet nebūsi apvilts ir neišeisi tuščiomis. Darbo jėškančiai tautiečiai daugelyje atvejų irgi yra „chief contractor“ priglau džiam.

Prieš kurį laiką V. Staškūnas priėmė savo padėjėjų — darbų prižiūrėtojų („forman“) kitą tautietį — Benį Dabulskį, kuris mūsų kolonijoje žinomas ne tik kaip geras stalius ir televizijos specialistas, bet ir šiaip labai sąmoningas bei simpatingas tautietis. Prieš keliolika metų susiradęs sau žmoną Norvegijoje, tautietis B. Dabulskis išmokė savo gyvenimo draugę gražiai lietuviškai kalbėti, o jo vaikai lankė šeštadienio mokyklą. Tai puikus pavyzdys tiems tautiečiams, kurie savo vaikus nesugeba išmokyti lietuviškai, ar net tokiems, kurie žaloja savo gimtąją kalbą angliškais barbarizmais.

Korespondentas.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET
& SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

TAUPLYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitą „Parama“ moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama“ ima 7% vieton 7½%.
Už paskolas ir — morgičius — 6½%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santauųp dydyje, bet nedaugiau \$ 2,000.00.
„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;
šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tik tai pirmadieniais ir penktadieniais.

S. L. A. JAUNIMAS IR RINKIMAI

Kaip visuose laikraščiuose, taip ir mūsų organizacijų valdybose, eina diskusijos ir jėš kojimas kelių, kaip patraukti jaunimą, kaip išlaikyti lietuvių emigracijos jūroje. Kaip surasti tą mygtuką, kurį spaudus, jaunimas su džiaugsmu glaustųsi prie senimo ir su šypsena veiduose klausytų jų pasakų.

Nuo šito stebuklingo mygtuko jėškojimo, bei meškeriojimo, neatsilieka nei S. L. A. — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Neatsilieka nei kiek nuo šio krašto propagandinių metodų, patraukti jauni mą garsiais šukiais, penkių dolių iškarpą laikraštyje, „Viktorijos“ planais. Penėjimas di delėmis antraštemis: „Irašykim daugiau jaunimo į SLA“ ir daugybė kitokių šukių, ir kuriuos nė mažiausio dėmesio nekreipia, nei jaunimas, nei senimas. Sitokių planų ir šukių planuotojai, niekad nesuras jaunimo širdies ir, niekad ne patrauks ir savo pusę Draudimais ligoje ar Gyvybės draudimais, nes jaunimas nesirenčia nei mirčiai, nei ligai.

Jaunimas gimė, kad gyven tų ir atiduotų duoklę žmonijos ateičiai. Jaunimo širdis yra troškimų ir kurybinės ugnies širdis. Ją patraukti į savą ją pusę reikia ją pamilti. O kad ją pamilti, reikia ją suprasti, o norint ją suprasti, reikia pačiam juomi būti ir su juo dirbti.

Pinigai dar neviskas, yra pasakęs generolas De Gaulle. Tas pats ir čia tinka: apdrauda dar neviskas. Reikia į SLA įlieti jaunimiskos dvasios, reikia mokėti jaunimą suprasti, netik reikalauti iš jo.

Jeigu kalbėti apie stebuklingą mygtuką, kurį spaudus jaunimas būtų patrauktas į SLA — Susivienijimą, ar kitų organizacijų pusę, tai reikėtų pasiklausti Toronto SLA 236 kuopos valdybos: St. Jokubaičio Kanados kandidato ir Pildomą Tarybą viceprezidento pareigoms, be to, J. St. razdo, E. Dronseikienės, L. Rikevičienės, O. Indrelienės ir kitų veikliųjų valdybos bei kuopos narių. Jie surado tą mygtuką ir Toronto jaunimas suka ratą, kaip tie paukščiai pavasarį apie savo buvusį ir būsimąjį lizdą. Ši kuopa daug suteikia globos ir paramos: Toronto Sporto klubui „Vytiš“ ir taip pat tautinių šokių grupei „Gintaras“. Toronto SLA kuopa parengimus daro kartu su jaunimu. Toronto kuopos valdybos iniciatyva rengiamos įvairios išvykos, duodant progos jaunimui pasirodyti, kas ką gali meno srityje. Iš tokių išvykų ypatingai atžymėtina 1963 m. birželio mėn. 8 d. surengtas Kanadiečių — Amerikiečių pasimatymas Niagara Falls, Kanadoje. Tai visoje SLA istorijoje pirmas toks įvykis.

Šiandien į SLA Pildomąją

Tarybą renkant asmenis, reikėtų pagalvoti visiems ir amerikoms ir kanadiečiams. Ar nelaikas turėti bent vieną jauną asmenį SLA Pild. Taryboje? Ar nelaikas pakeisti ortodoksine mintį: „Jei ne mes, tai niekas“, arba laikytis Jugoslavijos, Ghanos, Indonezijos metodo, kad rinkti į valdybas asmenis „Visam amžiui“?

Stasys Jokubaitis SLA Kanados Jaunuolių k-jos Pirmininkas labai puikiai yra įrodęs savo sugebėjimus patraukti jaunimą. Jis kaip geras organizatorius, visuomenininkas ir energingas vadovas turi daug planų, netik kas liečia draudimą, bet ir lietuviškumą. S. Jokubaitis be abejo turėtų būti išrinktas į SLA Pildomąją Tarybą viceprezidento pareigoms. Remkime jaunimo pastangas, įrodydami tai savo supratimu.

SLA narys.

FILMO MENAS...

Atkelta iš 5-to psl.

pramoginis. Gal būt, „gero kvailio“ charakteriui tik netinka architektas vardas. Lyg ir netikima. Bet — visur realybė kontrastiškai maišoma su fantazija.

FILMAI LIETUVOJE
NEISBRENDA IŠ TŲ
PACIŲ SUNKUMŲ

Kokia režiminės kinematografijos padėtis Lietuvoje, liudijo vasario 6 d. Vilniuje įvykęs Kinematografijos darbuotojų sąjungos valdybos plenumas. Iš aprašymų spaudoje (pvz. „Lit. ir Mene“, nr. 6) matyti, kad Lietuvoje dirbančius filminkus vargina vis tos pačios bėdos. Pirmoje eilėje — ir jau keliolika metų — jie vis nesuderia su scenarijų klausimu. Jau kelti metai iš eilės girdėti nusi skundimai: vis dar nėra darnios bendros kalbos tarp rašytojų — scenarijų, režisierių ir operatorių.

Į filminius negalavimus atsiliepia ir aktorių trūkumas — jie vis imami iš teatrų, jie nuvarginami, o režisieriai „kanikina“si. Kritikuojama ir kino filmų studija Vilniuje su jos vadovu L. Mykolaičiu. Pasirodo, toje studijoje trūksta susiklausymo, režisieriai nesutaria tarpusavyje.

Dar kiti prieštatai: kino studija neįvykdo planų, išleidžia filmus pavėluotai, pereikvoja lėšas. Plenumo dalyvavę būtinai svečiai iš Maskvos kons tatavo: lietuviškieji dokumentiniai filmai silpnėja. Plenumo kalbėjo partiniam gyvenime iškilęs, ne taip seniai dar gyvenęs JAV-se ir juodinęs tą kraštą CK literatūros, meno ir spaudos sekretoriaus vedėjas A. Laurinčiukas, režiminės Min. Tarybos Valst. kinematografijos komiteto pirm. V. Baniulis ir kt. E.

Skelbimas nr. 18.

DIEVO KARALYSTĖ

Tėsinys.

Jehovos kojos Alyvų Kalne

Šita pranašystė yra abelnei klaidingai suprantama ir pritaikoma mūsų Viešpaties Jėzaus kojomis. Jo antrame atėjime; ir tie, kurie taip klysta, eina dar toliau ir pasakoja, kad tai bus kuniškos kojos, kurios buvo perdurtos vinių mis Kalvarijoje. Jie nepastebi, kad mūsų Viešpats atidavė savo žmoginę prigimtį pilnai ir ant visados, kaip mūsų atpirkimo kainą; ir kad Tėvo galybė jis buvo prikeltas iš numirusių pagarbinta esybė — „jo Tėvo garbės atšvaita ir jo esmės paveikslas“. — Zrk. 2-ras Tomas, 5 Sk.

Pažvelgimas į pirmesnę eilutę (3) parodo, kad pranašas nurodė į sugrįžimą Jehovos kojų, nes pranašystėje kalbama apie suspaudimus, kuriais bus įsteigta Dievo Karalystė: „Tuomet Jehova išeis ir karalius prieš anas tautas, kaip kariavo kovos dieną (už Izraelį senovėje). Jo kojos stovės aną dieną Alyvų kalne, kurs yra ties Jeruzale ir rytus nuo jos. Alyvų kalnas perskils pusiau ties viduriu iš rytų į vakarus, pasidarant dideliu slėniu; viena kalno pusė atskils į šiaurę, o kita pusė į pietus“.

Kas tik supranta, kad pranašystėje paminėtos kojos yra Jehovos kojos, tas nebesiginčys, kad čia vartojama simbolinė kalba, kuria pasakyta apie Viešpaties įsteigimą žemėje savo viešpatavimo, kuris per ilgą laiką buvo beveik visai apleistas ir patekęs į „šio pasaulio dievo“, sėtono rankas; — išskiriant tai, kad Viešpats buvo atstovaujamas vaizduojančioje „padangtėje“, ir vėlesniu laiku šventykloje Jeruzalėje, ir pagaliau dabartiniame Kristaus bažnyčios padangtės stovyje, šiame Evangelijos amžiuje. Iš tikrųjų nie kas neturėtų klysti ir manyti, kad Jehova literiniai laiko savo kojas ant žemės lyg ant kokio „pakoj“.

Jei tat padėjimas Jehovos „kojų“ atsiliejimui yra tik simbolis, reikšias sugrįžimą dieviškojo malonumo ir viešpatavimo žemėje, tai galime būti tikri, kad ir kiti tos pačios pranašystės dalykai yra simboliai, kai va: Alyvų kalnas, jo perskilimas, jo slėnis, žmonių bėgimas, iš Jeruzalės ištekingis gyvybės vanduo, (Palygink Zak. 14:8 eil. su Ezekelio 47:1-9) ir t. p. visi tie simboliniai pareiš-

kimai paveiksluoja iškilmingas dvasines tiesas.

Alyva yra labai reikšmingas simbolis: senovės laikais iš jo buvo gaminama šviesa, tuo tikslu buvo naudojamas iš jo gautasis aliejus. (2 Mozės 27:20) Ebrajai vadindavo alyvmedį šemer arba aliejaus medis. Senovėje alyvų aliejus buvo vartojamas daugelyje brangių tepalų, naudojamų tepimui kunigų ir karalių; juo buvo atvaizduota šventoji dvasia, kuri buvo išlieta ant tikrosios „karališkosios kunigystės“. (2 Mozės 30:24). Ir nuo neatmenamų laikų alyvų šakos naudojamos kaip ramybės simbolis. — I. Mozės 8:11; Neėmijo 8:15.

Jei tad alyvas yra simbolis šviesos, ramybės, ir dieviškos palaimos atnešančios per šventąją dvasią; ir jei kur yra parodyta kad kalnas yra simbolis karalystės, tai jau aišku, kad posakis „Alyvų kalnas“, reiškia karalystę šviesos, ramybės, ir dieviškojo palaiminimo. O padėjimas arba statymas Jehovos „kojų ant šito kalno, reiškia kad ir vėl bus įsteigta žemėje Dievo malonumas ir įstatymas, Jo šventajai Karalystei tarpininkaujant.

Toks pritaikymas alyvų kalno pilnai sutinka su apaštalo žodžiais (Rom. 11:17, 24), kuriais jis suglyna kuniškąjį Izraelį su apdirbtu ir geru alyvmedžiu, o pagonis atsivertėlius prilygina prie laukinių alyvų šakų, kurios buvo įskiepytos į vietas nulaužtų prigimtų šakų. (Palyg. Ier. 11:16, 17) Pranašas aiškina, kad medžio šaknis yra Dievo pažadas, t. y. Abraomui duotasis pažadas, kad Abraomo ainija pagaliau palaimins visas žemės gimines. Pagaliau ta patį šaknis arba pažadas turės dviejų rūšių šakas — įskiepytąs laukiniojo alyvmedžio šakas, ir išnaudojant įdiegtąsias prigimtas šakas, tada kai kuniškojo Izraelio aklumas bus pašalin tas, ir kuomet tikėjimo akimis jie pažvelgs į Išganytoją kuris pirm 18 šimtmečių buvo nukryžiuotas kaip auka už nuodėmes. Mes taip pat atsimename, kad per ilgą laiką kuniškasis Izraelis buvo vaizduojanti Dievo karalystę arba kalnas, ir kad Evangelijos amžiaus dvasinis Izraelis yra vadinamas tikrąja Dievo karalyste, kaip mūsų Viešpats yra pasakęs: „Nebijok mažasis būrys, nes jūs Jėvui patiko duoti jums karalystę“.

Bus daugiau.

Kas įdomaujasi apie Tiesą, reikalaukite knygų katalogą. Neturtin-giems siunčiam (Veltui) mažas knygeles ir traktatus. Pareikla-vus, siųskite šiuo adresu: L. B. S. A. 212 E. 3rd, Str. Spring Valley, Ill., U. S. A. (61362)

PETER ZINKO

BARRISTER & SOLICITOR
ADVOKATAS IR NOTARAS
Tel. office: LE 1-1054
Res.: BE 3-2472

1 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ont.

JUOZAS AUDENAS

Finomistas
Tarpininkauja
investavimams. Funds
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

LIETUVIAI ATIDARĖ NAUJĄ AUTOMOBILIŲ ATSTOVYBĘ

R. R. 3, Bolton, Ont. Tel. Bolton 857-1030
Parduodami: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II, CORVAIR, CORVETTE (sportinis) ir OLDSMOBILE automobiliai bei CHEVROLET sunkvežimiai.

Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir priimami kaip trade-in.

Visais automobilių reikalais kreiptis:

Atstovybė yra prie plento, į pietus nuo Bolton miesto, ir turi didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių sandėlį. Taip pat atliekami mechaniški pataisymai.

JUOZAS STALIORAITIS G. MCCALLEN
Namų tel. RO. 2-2407 Tel. Bolton 857-1030

Telefoniniai pasikalbėjimai iš Toronto apmokami Albion Motors Ltd. pasakius „collect charge“.

Montrealio ir kitų tolimesnių vietovių pirkėjas kainas duodame paštu ir automobilius pristatome tiesiog iš Oshawos arba iš savo prekybos.

Mūsų kainos žemiausios: naujas, pilno dydžio 1964 m. Chevrolet, tik \$ 2298.85. Įmokėjus \$ 298.85, balansas išsimokėjimui tik \$ 18.72 į sav. 2 metų — 2400 mylių garantija.

Rašykite lietuviškai arba angliškai.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, UKRAINON
IR U. S. S. R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

Įvairios sudėties maisto siuntiniai iki 40 sv. (su įpakav. 44 sv.) Taip pat galima siųsti ir vienos rūšies maistą iki 40 svarų.
Prašome reikalauti mūsų maisto katalogų.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17¼ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar eksprešu.
- Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turime neaiškumų, prašome klausiti, telefonuoti be rūšykite, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ISTAIGA

Baltic Exporting Co.

849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 v. vak.; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 v. pp.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686.

Ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315.

Ponia M. Venskevičienė.

Savininkai A. ir S. KALUŽA.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

HAMILTON

J. E. VYSK. V. BRIZGYS HAMILTONE

Kanados lietuvių kunigų Vieniybės suvažiavimo proga, Hamiltone lankėsi J. E. vysk. V. Brizgys. Parapijos salėje, J. E. susirinkusiems kolonijoms lietuviams - katalikams parodė filmus iš Vatikano gyvenimo (daugiausia iš sesijos) ir padarė pranešimą, paliesdamas statomas Vašingtone koplyčios reikalus.

Kaip vyskupas pažymėjo, Šiluvos šv. Panelės koplyčia bus viena svarbiausių. Jai jau surinkta 185 tūkst. dol. ir kaip pareiškė vysk. V. Brizgys, galima tikėtis dar šiemet pilnos sumos surinkimo, nors dar likę dveji laiko metai. Lietuvių koplyčia bus priešais lenkų, kurie surinkę turi 600 tūkst. tančių dol. (lenkų JAV priskaitoma beveik 4 milij. — K. B.). Trys mūsų istorikai kun. Gidžiūnas, kun. Yla ir prof. Sužiedėlis yra aprašę būsimą koplyčią. Šių trijų asmenų projektas bus suderintas į vieną ir konkursu kelio, atiduotas mūsų menininkams.

Kodėl pasirinktas Šiluvos, o ne Vilniaus Aušros Vartų vardas?

Vysk. V. Brizgys pažymėjo, kad buvo renkamas Marijos titulas iš Lietuvos, kuris kuom nors buvo svarbesnis už kitus. Marijos šventovių Lietuvoje yra daug. Jeigu ne Šiluvos Marijos Apsireiškimo faktas gal tiktų įieškoti kitur pav. Trakuose. Tačiau Šiluvos šaltiniai siekia XVII a. pradžios ir Šiluvos vardas randamas Vatikano archyvuose. Jeigu mes, turėdami tokį didelį, istorinį, faktą paliktume jį užmirštyje, — padarytume didelį nusikaltimą, nepastatydami Šiluvos šalia Liurdo, Fatimos ir kt. šventovių. Toliau, pranešėjas pareiškė, girdėjęs balsų, kad mes paliekame Vilnių, net išsižadėdami jo. Nieko panašaus, pareiškė vysk. V. Brizgys — viena siena bus skirta Vilniui, kur Vilniaus Aušros Vartų paveikslas (greičiausiai mozaika) bus tarp septynių žymiausių Lietuvos Marijos šventovių. Kad Vilniaus Aušros Vartai yra Vilniaus simbolis, pirmiausiai protestuotų istorikai, nes Vilnius jau egzistavo, o Aušros Vartų dar nebuvo. Kad vysk. V. Brizgys paveiktas lenkai ir Vašingtonas (kaip rašė kai kurie mūsų laikraščiai), griežtai tai paneigė.

Ar verta koplyčią turėti Vašingtone? Be abejo, kad verta, nes šioji koplyčia, kaip ir kitos, apiešiose apsilanko beveik 3 milij. turistų.

Po pranešimo sekė vaišės,

kurių metu daugelis parapijiečių parėmė finansiškai būsimos koplyčios statybą, o Hamiltono lietuvių parapija įteikė 1,000 dol.

Deja, vyskupas neatsakė į keturis rūpimus klausimus:

1) Kodėl kard. Višinski atvežė Popiežiui 22 Lenkijos šventovių sąrašą, jame figūruojant ir Vilniaus Aušros Vartams?

2) Kodėl Vilniaus vyskupi ja de facto ir de jure yra valdama iš Lenkijos — Balstogės vyskupijos?

3) Kodėl kunigai iš Lietuvos atvežė į Vatikaną simbolių Vilniaus Aušros Vartų dovaną, o ne Šiluvos?

4) Kodėl neatkreiptas dėmesys į KL B-nės Krašto Tarybos St. Catharines sesijos priimtą nutarimą prašant Vašingtono kaplyčiai suteikti Vilniaus Aušros Vartų vardą. Juk tai buvo nutarimas visos KL B-nės, nes Krašto Tarybos nariai juk ir atstovauja visiems Kanados lietuviams?

K. B.

GILI PADĖKA

Šiais metais vasario 24 d. sulaukiau 50 m. Pusės amžiaus sukaktis, manau, kiekvieno žmogaus gyvenime yra didelis įvykis. Budamas išveičiu vienas, be giminių ir be artimųjų, galvoju pro šią sukaktį praeiti tylomis, bet gerų jų kaimynų ir draugų dėka, vasario 8 d. buvau netikėtai maloniai nustebintas suruosta staigmena ir ta proga gauta puikiai dovana.

Gražiausias mano ačiū mielesiams Pranutei ir Feliksui Krivinskams ir Genutei bei Vladui Stabingiams šios staigmenos iniciatoriams ir rengėjams! Nuoširdžiausiai dėkoju visiems pobūvio - staigmenos dalyviams ir prisidėjusiems prie dovanos: V. ir VI. Bartininkams, E. ir J. Berzins, B. Bajorūnui, Virg. ir Alb. Jūraičiams, p. Kačinskienei, St. Kačinskui, Jan. ir J. Kažemėkams, J. Kežinaičiui, P. Kano, Emai ir Br. Milašiams, K. Mikšui, Mat. ir J. Mačiams, Aug. ir Alf. Patamsiams, Alb. ir Alf. Pilipavičiams, St. Pilipavičiui, Reg. ir Birutėlei Rimkevičiams, Elz. ir J. Rakauskams, Gen. is Luc. Skripkutėms, O. ir P. Savickams, M. Staševičiui, Lil. Sukaičiui, Z. Sukienei, Lid. ir Alf. Šilinsakms, El. ir Ant. Šimkevičiams, Jan. ir Pr. Vizbarams ir Alb., Jeron. ir Kaziu Žukauskams.

Malonu šia proga išreikšti

Pranešame mieliems mūsų klientams,

kad persikėlėme į naujas patalpas.

Sakas Parcel Service

sent by

Ukrainska Knyha

620 Barton St. East

Hamilton, Ontario.

LI 4-7239

Siunčiame ir maisto siuntinius iki 40 svarų su riebalais.

Visi kiti siuntiniai sena tvarka.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN ST. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

SUDBURY, ONTARIO

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

balandžio 11 dieną, šeštadienį, ukrainiečių salėje, 130 Froed Rd., ruošia pavasarinį įvairenybių vakarą. Programoje: šokiai grojant gitaromis, orkestrui, turtingas bufetas, loterija, premijos geriausiems šokėjams.

Bus keletas įdomių staigmenų, kurių dar nėra buvę Sudburio lietuvių rengimuose, bet jos laikomos paslaptyste ir paaskės tik pobūvio metu. Kviečiame visus tautiečius kuo skaitlingiau dalyvauti, pasikviesti draugų. Pelnas skiriamas lietuvių kultūriniais reikalams.

Atskiri kvietimai nebus siunčiami. Pradžią 7 val. vakaro.

L. B. Valdyba.

LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ IR ŽVEJŲ KLUBAS

„Geležinis Vilkas“ š. m. balandžio mėn. 4 dieną, šeštadienį, serbų salėje, 231 Bloor

St., rengia metinį pobūvį - šokių.

Programoje: trumpas „G. V.“ valdybos pranešimas, nemokama vakarienė, loterija, šokiai ir kt. Veiks turtingas bufetas, gros lietuvių mėgstama italų orkestras. Kviečiami visi nariai, visi Sudburio ir apylinkės lietuviai ir jų draugai. Pakvietimai niekam nebus siunčinyjami. Pradžią 7 val. vakaro.

Valdyba.

● Kun. L. Kemėšis iš Webwoodo, Ont. š. m. kovo m. 5-6-7 dd., Sudburio lietuviams vedė rekolekcijas. Per tą laiką jo mažoje Webwood angly parapijoje jį pavadavo mūsų klebonas kun. Antanas Šabas. Kun. L. Kemėšis užkvietė visus Sudburio lietuvius, kaip artimiausius kaimynus, pragai esant jį aplankyti. Webwood. Ont. už 50 mylių į pietus nuo Sudbury, Ont.

WINNIPEG, Man.

ATSVENTĖ GIMTADIENĮ.

Vasario 15 d. „Naujienų“ redakcijos nario J. Pronskaus dukra Mirga Pronskutė - Vezey atšventė savo gimtadienį.

Nors jos tėveliai jau seniai išsikėlė į Čikagą, tačiau jų du kra Mirga, kuri yra ištėkėjusi už Lloyd Vezey, pasiliko Winnipege ir gražiai čia isikūrė.

Jos vyras yra statybos technikas ir dirba vienoje didelėje kompanijoje. Mirgos pasveikinti buvo nuvykę winnipegiečiai J. Demereckas ir K. Strikaitis.

Mirga ir Lloyd ypatingai buvo nustebinti, kad pasveikinimo kortelėje rado Mirgos tėvelio Juozo Pronskaus 500 dol. čekį. Tai buvo didelė ir netikėta dovana tėvelio ir uošvio.

Vakare telefonu sveikino Mirgos mamytė iš Čikagos, kur turėjo progos pasikalbėti ir J. Demereckas.

Mirgos gimtadienio vakaras praėjo pakilioje nuotaikoje.

KStr.

LONDON, Ont.

MININT LIETUVOS NEPRIKLAIMOMYBES

46 metų sukaktį, 1964 metais Vasario 15 d. Londone, Ont. Tautos Fondui aukojo: po \$ 10: J. Bersėnas, K. Gaputis, E. Cicėnas ir Misius; po \$ 5: J. Butkus, A. Dragunavičius, Jakaitis, A. Ratkevičius, P. Tumosas, K. Kalaitis ir „X“, po \$ 3: P. Judickas, J. Lukša, J. Kasputis, A. Miškinis ir A. Petrūnas, po \$ 2: J. Bendorai

tis, J. Baleckas, E. Blumas, J. Brazlauskas, E. Daniliūnas, L. Eimantas, L. Kenstavičius, K. Kudukis, J. Petrauskas, S. Žulpa, B. Zemaitis. Kiti aukojo po \$ 1 ir mažiau. Viso minėjime suaukota \$122.75. Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

J. Bendoraitis,

TF-do Įgaliotinis Londone.

CALGARY, ALBERTA

KL B CALGARIO APYL. TAUTOS FONDUI

aukojo: po \$ 7: A. M. Nevada; po \$ 5: V. P. Sniečkaitis, L. Bruzgalis, T. Anderson, M. Leščinskai, J. V. Dubauskai, D. Žekonis, P. Balsaitis, A. Grišgas; po \$ 3: L. Rastenis; po \$ 2: Gluoksniai, B. Babušis,

O. Albught, P. Devenis, P. Stakėnas; po \$ 1: J. Balsaitis, A. V. Kučinskai ir V. Kavaliauskai. Viso aukų surinkta \$ 62. o Apylinkės v-ba nuoširdžiai dėkoja aukotojams.

KL B Apylinkės Valdyba.

ypatingą padėką A. Šilinskui ir Alg. Jūraičiui už fiksavusius šią mano sukaktį filme ir nuotraukose, o taipgi pobūvio metu oficialiai savo kalbose išreiškusiems man sveikinimus ir linkėjimus: G. Škripkutei, Pov. Savickui, J. Kažemėkui, K. Mikšui, Alf. Patamsui, St. Pilipavičiui ir VI. Stabingui.

Tamstų visų toks nuoširdus ir visai man nesitikėtas mano 50 m. sukakties atžymėjimas man paliko nuostabią malonų įspūdį ir tikiu, kad jis neišdils manyje iki aš keliausiu šios žemės takais!

Jūsų St. Bakšys.

Red. atsiprašo už vėlavimą, kuris pasidarė dėl gausių Vasario 16 aprašymų.

KL B HAMILTONO SALPOS FONDO

Komiteto metinės rinkliavos 1963 m., šalpai aukojusių sąrašas. Kun. J. Tadaraukas \$25, St. Bakšys \$20; po \$10: J. Asmenavičius, V. Narkevičius, A. Pilipavičiai ir J. Skaistys; po \$5: V. Andriukaitis, V. Antanaitis, J. Astar, R. Bacevičius, J. Bajoraitis, Bartninkas, Z. Bolškis, P. Breichmanas, J. Bulionis, K. Bungarda, S. Dalius, J. Dervaitis, A. Garkūnas, B. Grauskas, K. Gudinskas, A. Jankūnas, A. Januškevičius, P. Kalvaitis, V. Kazlauskas, W. Kažemėkas, A. Kerutytė, V. Kezys, J. Kežinaitis, L. Klevas, D. Kochanka, Mrs. J. Koll, B. Kronas, J. Kšivickas, A. Kybartas, V. Kybartas, M. Lazdūtis, V. Leparskas, J. Mačiukas, J. Mačiulaitis, G. Martišius, P. Masys, K. Mikšys, O. Mikšytė, G. Melnikas, K. Mileris, V. Navickas, A. Obcarskis, A. Petras, J. Pleinys, P. Pleinys, A.

Petkevičius, V. Pilkauskas, L. Pliura, Z. Pulianauskas, V. Sakas, G. ir L. Skripkutės, J. Stanaitis, K. Stanaitis, J. Svilas, A. Ščiuka, A. Šilinskas, P. Siulys, A. Tėvelis, J. Tirkšlevičius, Dr. O. Valaitis, N. Zabulionis, K. Meškauskas, P. Jakobas, E. Jasinskis ir A. Kuzmickas ir P. Sakalas.

Po keturis dolerius J. Gimžauskas, Gedraitienė, J. Mikšys ir J. Naujokas; po \$3: E. Antanaitis, P. Armonas, V. Babeckas, K. ir O. Čelauškas, M. Gugis, P. Giedraitis, S. Pilipavičius, A. Prunskus, P. Jankauskas, M. Jonikas, Kukalis, K. Milaševičius, B. Orvidas, V. Parkauskas, Pauliukas, J. Pilipaitis, S. Pilipavičius, A. Prunskus, P. Ročys, V. Slizys, A. Stasevičius, J. Stonkus, B. Sopys, A. Sukaitis, A. Tumaitis, A. Volungė ir K. Žukauskas: \$2.50: J. Liaugminas; po \$2: 182; po \$1.50: 2; po \$1 91.

Iš Paris aukojo: \$5: P. Jakobs, E. Jasinskis, A. Kuzmickas. \$2: Z. Gecas, J. Narkevičius, V. Peldzius, J. Širvinskis; \$1: P. Česnulis, J. Cypas, V. Labašauskas.

Iš Preston aukojo: \$6: A. Laugalis; \$5: Z. Laugalis, A. Bivainis, Juodis, V. Norkevičius, J. Tamoliūnas, R. Zubrickas ir J. Z.; \$3: Mrs. S. Nevidon; \$2: V. Jagučianis, A. Luters, J. Trečiokas.

Iš Kitchener aukojo: \$5: M. Cepaitis; \$3: E. Degutis, A. Sturman; \$2: A. Barstys, A. Broga, J. Buškevičius, P. Jonikas, F. Lazauskas, V. Pocius, S. Saldžiūnas, B. Smatavičius; \$1: K. Helgerman, V. Laurinaitis, P. Siniauskas.

Iš Stoney Creek aukojo: \$10: Mr. J. Williams - Vilimas; \$5: T. Falkauskas, S. Matulionis; \$3: A. Erstikaitis; \$2: L. Kriaučiūnas, J. Rickus, J. Rimkus.

V. Leparskas, išdėninkas.

VILNIEČIŲ PASITARIMAS

JAV ir Kanados Vilniaus Krašto lietuvių S-gos atstovų suvažiavimas yra šaukiamas š. m. gegužės mėn. 30—31 d. Detroit. Ta proga, vasario mėn. 22 d. VKLS Centro valdyba, norėdama pagyvinti S-gos veiklą ir aptarti suvažiavimo programą, suaukė bendrą posėdį Detroit, kur be C. V. dar dalyvavo VKLS KanaDOS Krašto valdybos atstovs Br. Saplys, Toronto sk. — Ip. Krasauskas, Čikagos — A. Petkauskas, Cleveando — K. Gaižutis ir Detroito sk. — M. Janukaitis, V. Osteikienė, B. Norkūnsa. Posėdžiui pirm. K. Veikutis ir sekr. A. Misiūnas.

Reikia džiaugtis, kad VKL S-gos veikloje nors dalyvauja skirtingų pažiūrų ir įsitikinimų asmenys, tačiau siekdami gražių S-gos tikslų, vilniečiai yra labai vieningi, kadangi VKL S-ga yra politinės rezistencijos tęsinys, vykusios lenkų okupacijos metu ir vienas pagrindinių jos tikslų — būdė mas Vilniaus ir jo krašto sargyboje. Tad nenuostabu, kad vilniečiams yra sunkiai suprantamas mūsų veiksmų politinis susiskaldymas ar emigracinių sąlygų padiktuotas susmulkėjimas paverptos Tėvynės laisvinimo baruose. Šiuo, VKL S-gos nenori save statyti pavyz-

džiū, tačiau ji, dalyvaudama laisvinimo darbe, jaučia pareigą priminti, kad jau aukščiausios liakas rimtai pagalvoti apie nesutarimų pasekmes. Laisvojo pasaulio vilniečiai nuoširdžiausiai sveikins ir remis visas pastangas mūsų politinės vienybės kelyje.

Spaudos inform.

ALKOHOLIS NELAIMIŲ PRIEZASTIS

26-me metiniame Quebeco gydytojų suvažiavime dr. Rioux, kuris yra ir Quebeco kelių saugumo komiteto narys, pranešė, kad 1963 metais keliuose įvyko 115,000 nelaimės, kurių metu buvo užmušta 1,315 ir sužeista 33,885 asmenys, kai 1962 metais buvo 108,282 masinių nelaimės, kurių metu buvo užmušta 1,121 ir sužeista 28,182 asmenys, kas rodo nelaimių augimą. Dr. Rioux sako, kad 40% visų tų nelaimių priežasčių yra alkoholis. Todėl kova su alkoholizmu tampa labai svarbiu visuomeniniu uždaviniu.

SKELBIAMAS NAUJAS GYDANTIS „REP. RAIS“ STABDAS HEMOROJŲ

Ypatingas gydantis preparatas sulaikąs hemorojus plėtimąsi ir atstatąs pažeistus audinius.

Žinomas tyrinėjimų institutas surado vienintelį gydantį preparatą, kuris be skausmo sustabdo hemorojus. Jis pašalina nieštėjimą, nepatogumą ir pagreitina sužalotų bei uždegėtų audinių gydymą.

Dažnuose atvejuose ne tik skausmai buvo sušvelninti, bet ir pats hemorojus sumažėdavo.

Svarbiausia, jog šie rezultatai buvo tiek pastovūs, kad pagerėjimas likdavo net ištisiems mėnesiams.

Tas buvo atsieta nauju gydymo preparatu (BIO-DYNE), kuris padeda gydyti sužalotas celes ir sužalą naujų audinių augimą.

Dabar BIO - DYNE yra siūlomas kremu ar „žvakuciu“ pavidale ir vadinamas PREPARATION H.

Teiraukitės visose vaistinėse — veikimas garantuotas arba grąžinami pinigai.

KNYGOS - KNYGOS

GERIAUSIA DOVANA

TOPOGRAFINIS ZEMELAPIS	25.00
L. Valiukas. LITHUANIA LAND OF HEROES	4.75
S. Zobarskas. GANYKLŲ VAIKAI	0.75
A. Vytenis. RAUDONJOJI ZVAIGZDĖ	0.75
VARPAS 1963 METŲ	2.00
A. Gustaitis. LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA	2.50
B. Brazdžionis. VIDUDINIO SODAI	4.00
A. Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS SLEIVYS	2.00
LIETUVOS ZEMELAPIS	3.50
F. Moriac. GIMDYTOJA. Romanas.	1.75
Alė Rūta. LIKIMO KELIU.	1.50
B. Rutkūnas. SPARNUS MAN META PAUKSTĖS	1.50
A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS.	1.50
Dr. J. Kaškelis. KOMUNIZMAS BE KAUKES	1.50
P. Jutulius. PO TOKSTANČIAIS KAUKIŲ	1.50
B. Rukša. UGNIES PARDAVĖJAS.	1.50
M. Romeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA	0.25
K. Požeraitė. DIDVYRIŲ ZEME	2.00
Z. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE	0.50
Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UZTEKEJIMAS	1.00
B. Babrauskas. LIETUVOS KELIU	1.00
J. Prunskis. RINKTINIS MINTYS	3.00
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLEJIMAS	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI I D.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI IR MINTYS II D.	5.00
A. Giedrius. MURKLYS	1.80
M. Slezevičius. GYVENIMAS IR VEIKLA	5.00
Baltijos Žuvėdai. GRANDINĖS	1.50
St. Zobarskas. PER ŠALTĮ IR VĖJĄ	0.75
V. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS	1.10
J. Mingėla. PATARLES, PRIEZODŽIAI, PASAKOS	3.50
A. Tulyš. TŪŽŲ KLUBAS	3.00
B. Pūkelevičiūtė. METOGES	1.00
P. Orintaitė. MARTI IS MIESTO	0.75
P. Babickas. DRAMBLO KOJOS	2.00
K. Požeraitė. NUSIDĖJĖLE	2.00
B. Rukša. ŽEMĖS RANKOSE	1.50
P. Orintaitė. TAFILĖ NUO KRAZANTES	2.50
Dr. K. Gudaitis. ŽALGIRO PERGALE	1.00
Šv. Istorija. NAUJASIS IR SENASIS, ĮSTATYMAI	1.00
J. Jankus. PIRMASIS RŪPESTIS	2.00
L. Dovydenas. BROLIAI DOMEIKOS	2.50
V. Kavaliūnas. KALNŲ GIESMĖ	2.50
B. Gražulis. SUDUŽĖS VAIZDAS	1.50
S. Prancėnas. RIEDMENYS PERGALE	2.50
Rinktinė. KARALIAUS VAINIKAS	2.00
St. Būdavas. RŪSTI SIENA	1.40
St. Santvaras. PAKALNIŲ DEBESYS	3.00
K. Barėnas. GIEDRA GRĮŽTA	3.50
Ig. Seinius. VYSKUPAS IR VELNIAS	3.00
J. Savickas. ŽEMĖ DEGA. I ir II tomai po	2.50
P. Abelkis. ATLAIĐŲ PAVESY	4.50
B. Sruoga. DIEVŲ MISKAS	5.00
W. Rymont. KAIMIEČIAI 3 tomai	10.00
Varpas. SVARBUS METINIS LEIDINYS	2.00
R. Spalis. ANGELAI IR NUODĖMIS	1.50

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., LaSalle, P. Q.

MONTREAL

MONTREALIO KLB STOVYKLOS

Valdybos posėdyje buvo aptarti stovyklos išplanavimo, lėšų telkimo ir administravimo klausimai.

Nutarta nedelsiant pradėti lėšų telkimą kreipiantis į visas Montrealio lietuvių organizacijas, prekybininkus, profesionalus ir kitus labiau pasiturinčius tautiečius. Vėliau nutarta daryti aukų vaju atlangant kiekvienus namus su aukų lapais. Visi stovyklai paaugkoje \$100 ar daugiau bus įtraukti į mecenatų sąrašą, kuris bus įrašytas į stovyklos paminklinę lentą. Visi kiti prašomi aukoti bent po 5 dol. nuo šeimos, kad dar šiais metais būtų galima atlikti pagrindinius stovyklos tvarkymo darbus. Iš tokių darbų šiemetams numatyta: sutvarkyti maudyklę ir pastatyti pastatą persirengimui, išvalyti sklypą ir išvesti kelius, paruošti vietas stovyklavietei ir mašinų parkinimui, išgręžti šulinį, įrengti toiletus, pastatyti virtuvę ir valgyklą.

Posėdyje pasiskirstyta pagrindiniai darbai: T. J. Vaisnys sutiko paruošti stovyklos administravimo taisykles, J. Kibirkštis ir V. Piečaitis — lie tuvių sąrašus rajonais ir gatvėmis, T. J. Vaisnys, P. Rudinskas ir P. Adamonis — informuoti visuomenę per spaudą ir aplinkraščius; dvi komisijos jau veikia iš seniau, būtent: lėšų telkimui — P. Adamonis, V. Piečaitis ir A. Kalvaitis ir stovyklos išplanavimui — T. Vaisnys, inž. Kibirkštis ir inž. V. Šipelis.

Visos organizacijos, kurios numato stovyklą pasinaudoti šią vasarą, prašomos apie tai iš anksto pranešti pirm. P. Rudinskui, nurodant laiką ir kitus pageidavimus.

Montrealio lietuviams jau seniai reikalinga tokia bendra visų nuosavybė, kurioje galėtų stovyklauti jaunimas ir savaitgaliais pasinaudoti kiekvienas lietuvis. Lac Sylvere yra vienas iš gražiausių Laurinijos ežerų ir didesnė kelio pusė į jį važiuojant jau dabar galima naudotis autostrada. Stovykla organizuojama Montrealio lietuvių bendruomenės vardu, todėl bus atvira visų malonumui. Užtat stovyklos vadovų labai prašo visų Montrealio lietuvių nuoširdžios paramos šiam gražiam ir naudingam užsimojimui įgyvendinti.

Pr. R.

JURGINIŲ KERMOŠIUS

Ivyks balandžio mėn. 18 ir 19 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Kermošiaus ruošėjai — Montrealio skautų ir skautėjų tuntai. Kermošiaus tikslas — suteikti lėšų palapinėms įgyti, kurių išnuomoti negalima. Visi skautai ir skautės kermošiu intensyviai ruošiasi: daro įvairiausių fantus, medžio drožinius, mezga, siuva etc. Taip pat bus renkami fantai ir aukos iš visų montrealiečių lietuvių, kurie jaunimui padėti nori ir gali. Skautai yra tradiciniai ir vieninteliai Montrealio jaunimo stovyklų ruošėjai ir turėtų užsitarnauti visuotinės visų paramos. Taigi, nebūkime kurčiais ir nebyliais, kai tuo reikalu jaunimas į mus kreipsis. Pr. R.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2—4; 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

BANKO „LITAS“ REIKALAI

Šv. Kazimiero Parapijos salėje „Lito“ operacijos prasidėjo praėjusią sekmadienį, tuojau po 10-tos val. pamaldų. Kviečiami visi tos parapijos lietuviai plačiai šiuo nauju „Lito“ patarnavimu pasinaudoti. „Lito“ Valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. J. Bernotas, I vicepirm. J. Bulota, II vicepirm. V. Piečaitis, sekretorius ir vedėjas Pr. Rudinskas ir narys veiklos plėtimui reikalingas P. Adamonis. Kredito Komisijos pirm. J. Juškevičius, nariai — S. Kęsgaila ir Iz. Mališka. Revizijos Komisijos pirm. J. Lukoševičius, nariai — J. Adomaitis ir P. Povilaitis.

Asmeninių paskolų

garantavimo būdai yra įvairūs ir visi „Lito“ nariai prieš imdami kreditus krautuvėse ar kitose skolinimo institucijose, kviečiami pasitikrinti, kokiomis sąlygomis jie galėtų pasiskolinti savo kredito unijoje — „Lito“.

Už santaupas „Litas“ moka daugiau, kaip bet kuris bankas arba Caisse Populaire. Visos santaupos apdraustos nuo vagysčių, gaisro, apiplėšimų, tarnautojų išieškojimų ir panašių nelaimių vienu milijonu dolerių. Artėjant palūkanų prirašymui kituose bankuose (balandžio 30 d.) pravartu kiekvienam lietuviui apsigalvoti, ar ne geriau būtų taupyti „Lito“? „Litas“ moka už indelius 4½%, skaičiuojant dividendus kas trys mėnesiai, o už depozitus 4% skaičiuojant kas mėnesį ir duoda pilnus čekius patarnavimus. Šiuo metu „Litas“ priėmė 1017-tąjį narį ir jau perviršijo \$900,000 balansą.

„Litas“ jau turi 156 nepilnamečius narius,

tačiau jų skaičius galėtų būti žymiai didesnis. Kodėl neprasyti savo jaunimo į lietuvių kredito uniją „Lita“? Pr. R.

SLA KUOPOS

Montrealio narių susirinkimas kviečiamas tuojau po pamaldų AV salėje. Prašome visus narius ateiti, nes reikia pabal-suoti už naujus SLA organus ir apsimokėti nario mokesčius, kas nėra apsimokėjęs.

V-ba.

● Kun. dr. J. Kubilius, pradėdamas AV rekolekcijas, pasakė idomų pamokslą, kuriuo pažadėjo apibūdinti dabartinius laikus ir juose žmogų bei jo rolę. Buvo AV klebonas sekmadienį AV bazaro metu nuoširdžiai sutiktas daugybės montrealiečių, su kuriais gyvai dalinosi išpuodžiais.

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

DR. MARTYNUI ANYSUI PREMIJOS ĮTEIKIMO IR KRISTIJONO DONELAIČIO 250-ŲJŲ GIMIMO METINIŲ

VAKARAS

DALYVIAUJANT DR. M. ANYSUI, DR. H. NAGIUI, SOLISTEI GINAI ČAPKAUSKIENEI, ANSUI LYMAN-TUI, V. PIEČAIČIUI ir kitiems.

PRADŽIA: Punktualiai 8 val. vakare.
DIENA: Kovo 21, šeštadienį, 8 val. vakare.
VIETA: Aušros Vartų Parapijos Salėje,
1465 Rue de Seve, Montrealyje.

ŠI SEKMADIENI PER CFMB RADIO STOTĮ.

BANGA 1410, 10 VAL. VAKARO,

BUS GIRDIMAS LIETUVISKAS RADIO PUSVALANDIS.

Programos vedėjas L. Stankevičius.

Telef.: 669-8834

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Parapijos misijos

Nuo pirmadienio iki penktadienio vakarinės pamaldos ir pamokslas bus 7.30 val. Rytinės pamaldos ir pamokslas — 9 val. ryto. Šeštadienį, kovo 21 d., vakarinės pamaldos bus 7 val. vak. Rytinės — 9 val.

Sekmadienį, kovo 22 d., baigsime misijas 5 val. mišių metu po pietų. Bus teikiamas apaštališkas palaiminimas. Mišių metu giedos parapijos choras, kurs tuoj po mišių išpildys bažnyčioje koncertinę programą, dalyvaujant op. sol. E. Kardelienei ir K. Smilgevičiui. 6 valandą 15-min. vakare parapijos salėje bus viešasis organizacijos Gyv. Rožančiaus dr-jos, pagerbti T. J. Kubilių, parapijos steigėją.

Mišių metu išpažintys bus klausomos prieš kiekvienas mišias ir mišių metu. Jei kas nori, kad misijonierius apnaktytų ligonius, jam paskambinkite tel. PO 6-5755.

Tuokiasi Joana Marija Andrulonytė su Francis V. C. Gallagher.

Pakrikštyti: J. ir B. Ivanau skų sūnus Daniaus - Jono vardais ir G. J. Vazalinskų dukra Editos - Marijos vardais. Sveikiname laimingus tėvus.

Aukos Bažnyčios Fondui: 100 dol.: Iz. Mališka; 44 dol. A. ir A. Mankai; 40 dol. R. ir N. Milakniai; 30 dol.: J. Marčiulis ir K. Otto; 25 dol.: E. ir J. Intai, V. Andrejauskas; 20 dol.: B. Geležūnas, J. Aniolauskas, J. Klimavičius, V. ir G. Drešeriai, J. Žakevičius, V. Kačergis, W. Bunis, P. Rudinskas, J. Pakulis; 15 dol.: J. Kasberuk, J. M. Burbai, K. Bagatavičius, J. G. Račinskai, M. Grinka, J. Benzaitis; 10 dol. M. Lavinskas, J. Monstavicius, V. Mackūnas, P. Vitas, Piesinių šeima, J. Vaiskis, P. Kubilius, B. Filipavičienė, P. Valench, V. Noreika, O. Linkonas, A. Pakulis, A. Jankus, A. Ališauskas, S. Saunoris, E. Vaicekauskas, L. E. Sinkevičiai; 9 dol.: V. Valka, A. Račinskas; 5 dol.: O. Nauckūnas, P. Gorklys, J. Gordon, O. Glaveckienė, J. Pakulis, J. Kazenevich, J. Kazanevičius, P. Sedan; 4 dol.: L. Urbonas.

Sekmadienio rinkliava — 313 dol. Aukotojams labai dėkojame!

● S. Andraitytė tarnybos reikalais sekmadienį išvyko į Vancouverį, kur žada išbūti keliolika dienų.

I.G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. 631-0882.

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santaukos apdraustos vienu milijonu dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaukos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,5%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien. nuo 10.30 iki 12.30 val.; dienų — antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 10 iki 1 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472; trečiadien. nuo 7 iki 9 v. vak. ir penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Rekolekcijos vyksta vakarais 8 val., veda T. J. Vaisnys. Pabaiga šeštadienį 8 val. vakaro.

Ši sekmadienį Verbos. Mirė Agnė Baltrušaitienė, 73 m. laidotuvės ketvirtadienį, kovo 19 d. 9 val. ryto.

Aukojo: S. Andrejuskas 100 dol., J. Svotelis 54, Lazauskienė, Milių šeima, T. Subačius, Kl. Strausas, Ch. Ambrašas, M. Zienka po 50, R. Botyrius 45, A. Tomkevičius 40, P. Rzevuckas, M. Raulinaitis 30, S. Makush, A. Juknelis, P. Jurgutis, p. Jasienė, M. Janauskienė, V. Vasiliauskas po 25, P. Peleckas 24, J. Verbickas, J. Ledzinskas, I. Gorys po 17, p. Rutkauskienė, p. Stašiškis, p. Alseika po 14, J. Petrauskas, p. Jazenkis, p. Janušas po 10 dol. ir kiti.

FILMAS APIE LATVIJĄ

per televiziją 6 kanalu bus parodytas kovo 21 d., šeštadienį 4.30 po pietų. NL redakcijai praneša apie tai Latvijos konsulas Montrealyje p. Tomsonas.

DLK VYTAUTO KLUBE

Juozių vakarienė, kurią po kelių neruoštų metų, dabar naujoji klubo v-ba pradeda atgaivinti, buvo įdomi ir labai gyvai praėjo. Klubo prezidentas Pr. Paukštaitis pasveikino visus juozus ir juzes, kuriems buvo skirtas atskiras stalas. Visos juzės ir visi juozai gavo po dekoruotą gėlę į atlapą, o juzės — po gražų korėžą.

Juozių vakarienė buvo paruošta skoningai ir turtingai. Vakarienės metu ir po vakarienės vyko gyvi pasikalbėjimai ir minčių pasikeitimai tarp žmonių kurie tikrai vakios vakarienės metu ir tepasimato, kartą per metus ar net per kelius metus.

Dividendai už šėrus pradami duoti šį šeštadienį, kovo 21 d. nuo 6 val. vakaro.

PAS MANUFAKTŪROS

prekybininką p. Kaufmaną, kuris pigiomis kainomis parduoda medžiagas, vyksta gyva prekyba. Daug atsilanko lietuvių, bet ir ukrainiečių per jį siūnčia siuntinius į sovietų užimtas sritis. P. Kaufmanas lietuviams, kaip krašto, kuriame jis gražiai dirbo Kauno pramonėje, jis kreipia ypatingą dėmesį ir daro didžiausių nuolaidų bei lengvatų.

ALLIANCE

REALTIES INC.

Montreal Real Estate Board Nariai.

D. Baltrukonis RE 7-0844

P. Rudinskas HU 1-2957

J. Skučas RA 2-6152

Sklypai, residenciniai namai,

apartamentai, investicijos,

mrogyčių parpinimas.

„LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santaukos apdraustos vienu milijonu dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaukos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,5%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien. nuo 10.30 iki 12.30 val.; dienų — antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 10 iki 1 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472; trečiadien. nuo 7 iki 9 v. vak. ir penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

TORONTO

IŠ LIETUVOS ATVYKO

per Montrealį į Toronto lietuvių p. Urbonienė, 70 metų amžiaus pas sūnų p. Urboną.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

„Parama“ prieš Velykas veiks kaip seka: Ketvirtadienį dienos metu ir vakare nuo 5 iki 7 val. Penktadienį bus uždaryta. Šeštadienį nuo 9 iki 1 val.

TAUTOS FONDO

Toronto skyriaus 1963 metų veiklos apyskaita

Pajamos \$
Kasos likutis 1963 m. sausio 1 d. 706,64
Per Vasario 16 d. minėjimą aukų gauta .. 719,65
Liet. liuteronų bažnyčioje Vasario 16 d. proga 50.—
Vykdančių aukų vaju po namus surinkta .. 1496,50
Gauta iš Apyl. V-bos už aukų sąrašus 31,00
Nuošimč. iš Paramos už 1963 m. 49,17
Kitos aukos 44,00
Viso \$3,096,96
Išlaidos: \$
Pervesta TF Atstovybei Kanadoje 2,500,00
Vajaus sąrašų sudarymo išlaidos 72,78
Skelbimai spaudoje ir per radiją 50,00
Paramos bankui už patarnavimus 40
Viso \$2,623,18
Likutis 1963 m. gruodžio 31 d. 473,78
Balansas \$3,096,96
TF Toronto Skyriaus V-ba.

MALONŲ

MONTREALIEČIAI,

kurie ligšiol dar neprenumeravote „Nepriklausomos Lietuvos“, jūsų kelioms dešimtims pradėdame siųsti „Nepriklausomą Lietuvą“ su viltimi, kad paskaitę kelius numerius, liksite pastoviais skaitytojais. Maloniai kviečiame visus būti šio savaitraščio skaitytojų šeimoje.

Šia proga norime pasidžiaugti, kad NL prenumeratorių skaičius žymiai kyla — ir Kanadoje, ir JAV, ir kituose kraštuose. Džiaugiamės ir dėkojame visiems spaudos dalyviams. NL red.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Kovo 21 d. AV salėje Vyduo premijos įteikimas dr. M. Anysei ir Donelaičio 250 m. gimimo sukaktuvių minėjimas.

Balandžio 4 d. Šv. K. koncertas ir vakarienė.

Solistas A. Keblio rečitalis balandžio 25 d.

Balandžio 18—19 Jurginių kermošius AV salėje.

1965 m. Spaudos balius vasario 6 d.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

Spaudos b-vės Valdybos susirinkimas šaukiamas šį penktadienį, kovo 20 d. 8 val. vak. NL redakcijoje.

District Estate Brokers Inc.

MONTREAL REAL ESTATE BOARD NARIAI

3907 Rosemont Blvd.

Tel. 722-2472

Namai, žemė, paskolos.

A. Gražys — 739-9328

P. Jasutis — LA 2-7879

M. Roth — RE 7-9353

10 METŲ PATIRTIS

ROYAL —

LONDON-LANCASHIRE

Draudimo Bendrovės YRA ATSTOVAUJAMOS:

ADAMONIS

INSURANCE AGENCY INC.

Quebec Insurance Brokers Association Nariai

3907 Rosemont Blvd.

Tel.: 722-2472.

GAISRAS — AUTOMOBILIAI

NELAIMINGI ATSTITIKIMAI.

Tikslus ir greitas patarnavimas.

Sąskaitos Lite No. D-752

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraus ir šeštadieniais pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)

(i rytus nuo Dufferin Str.)

Raštinė: LE 4-4451.

ANGLISKAI APIE VILNIŲ

Knygos (Vilnius in the life of Lithuania, išleidimo skolos padengti aukojo: \$ 15: P. Dundulis A.; \$10: Dr. Bobelis K., Kristolaitis J., p. Traškevičius, Vincūnas J.; \$ 6.50: Gulminskas P.; \$5: Cepauskai B. B., Dabriba P., Dargis Kvirus, inž. Dragasius I., Jasiulionis V., Kerutis B. V., Kuzmickienė Mar., Dr. Miliauskas A., Dr. Norvaišienė E., Paulionis Benjaminas, Senkus V. J., Senkus Vyt., Siminskas T., Stanulis T., Salna, p. Vaškėlis, Dr. Yčas J.; \$4: Gruzdyš V., Vilutis P.; \$3: Dr. Arštikaitytė - Uleckienė M., J. B. Palubinskas K., Paramskas Balys, Skeblauskas P., Zylis T.; \$2: Alkaitis A., M. A. B., Beny - Joseph, Lajukas A. Liačas Pr., Lozoraitis J., V. M., Maziliauskas J., Mikšys P., Rišonas Br., Tiūnėlis K., Workavičius Liudvikas L., Zygas J.; \$1: Čiurlionis B., Dambaras J., Janulevičius V., Kojalaitis A., Mižoliūnas A., Palilionis Br., Sataras Irena, Sendzikas V., Zakas V., Žickus A. Visiems aukojusiems nuosirdus aciu.

A. Basalykas

V. K. L. S-gos Toronto Skyr. izdininkas.

PRISIKĖLIMO

PARAPIJOS ŽINIOS

Rekolekcijos truks dvi